

MŪSŲ POKALBIAI SU DIEVU

Keletas problemų naujo maldyno pasirodymo proga

KUN. VYTAUTAS BAGDANAČIUS, MIC

Kun. Stasio Ylos maldynui "Tikiu Dievą" išėjus, man prisimena kai kurių žmonių sumanymas, kilęs prieš kokia dešimt metų, išleisti religinės lietuviškos literatūros antologiją, kuri būtų turėjusi savin įglausti gražiausius, tiek prozinės, tiek poetinės, kūrybos gabalus. Man atrodo, kad šį uždavinį tam tikra prasme yra dabar atlikęs kun. St. Yla.

Gerieji penkiasdešimtmečio pastangų rezultatai

Iš tikrųjų, savo maldynan jis yra įglaudęs viską, ką galima rasti geriausio lietuviškoje maldos tradicijoje. Jis čia yra įtraukęs ir tokių gabalų, kurie, nors ir nebuvo iki šiol naudojami maldai, tačiau teisėtai gali būti jai naudojami. Šalia to, reikia pridėti dar vieną Ylos nuopelną, kuris yra jam būdingas, būtent, kai kurių — ir tai gana daugelio — maldos tekstų ar jos formulų visai naujas, sakyčiau, suprastintas, formulavimas. Maldininkas, kuris naudojasis šiuo almanachu savo maldos reikalui, netruks jame pastebėti keletą tokių laimingų pakeitimų, kurie suprastino kai kuriuos senus, bet gramozdiškus pasakymus ar terminus, nors mes prie jų buvome pripratę ir jų netinkamumo beveik nepastebėjome.

Šalia to, reikia pasakyti komplimentą ir "Draugo" spaus tuvei, kuri, palyginti, ne su tam tikslui pritaikintomis priemonėmis, sukūrė visai aukšto lygio mišiolio puslapį, puikiai suderindama raidynų šėimas, tarpus tarp eilučių, tarpus tarp strofų ir pradines raides. Spaus tuvei, nesimantčiai iš profesijos liturginių knygų leidimo, šis darbas yra vertas atžymėjimo. Taigi, galime šiandien pasiūlyti mūsų visuomenei maldyną, kuris atstovauja pačius geruosius rezultatus, kokių lietuviška visuomenė pasiekė ypač per paskutiniuosius 50 metų.

Rūpestį keliantis maldynas

Tačiau maldynas, kurį Yla įteikia šiandien mums į rankas, kelia mums ir tam tikrų uždavinių, galima sakyti, jis kelia mums nemažą rūpestį. Jis primate mums maldos sritį, maldos gyvenimo formą, kuri mums, techniškojo amžiaus žmonėms, yra gana svetima. Mes, šio šimtmečio žmonės, apskritai imant, nesame maldos žmonės. Mes esame darbo žmonės. Veikimas

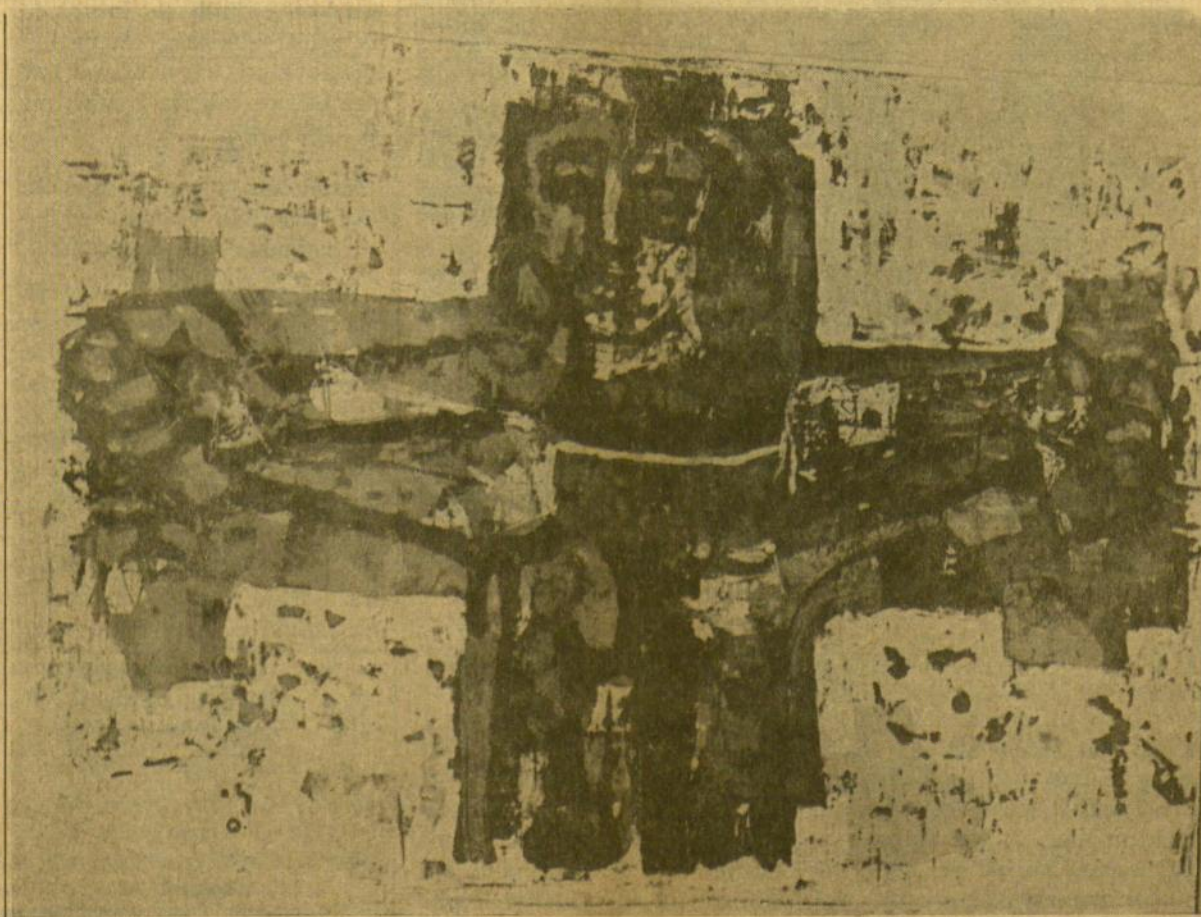
Šiame numery:

- Netrumpinkim savo istorijos.
- Mūsų pokalbiai su Dievu.
- Parodos Clevelande ir stabtelėjimas prie R. Viesulo.
- Simano Daukanto 100 metų mirties sukaktį minint.
- Č. Grincevičius "Bažnyčios perspektivos" (novelė).
- Miguel de Unamuno eilėraščiai.
- Modernus ispanų dvasios reiškinys.
- Ritos Žukaitės paroda.
- Vinco Krėvės "Pagunda" angliškai.
- Vytauto Mačernio 20 metų mirties sukaktis bus minima Chicagoje.
- Kultūrinė kronika ir filmų įvairumai.
- Moterų gyvenimas.

įvairiausiose formose, nuo prasto darbo iki aukštos kūrybos, yra jo sritis. Šioje gyve nimo skalėje maldai vietos nėra. Veltui mes dairomės, kur jon įterpti maldą, ir toli gražu ne visada mums tai pasiseka. Dėl to kun. Ylos maldynas, nors yra mums priimtinas ir mielas, kaip kūrinys, yra kažkaip naujas, nesuprantamas ir net svetimas, kai mes nukreipiame dėmesį nuo jo, kaip literatūrinio laimėjimo, ir bandome susitelkti prie jo, kaip prie maldos realybės.

Problematis žvilgsnis maldon

Malda mums yra problema. Ji yra problema dėl to, kad tos dvasinės sritys, kurios yra reikalingos maldai, kaip būtinos sąlygos, jau jos pačios yra problema. O jeigu kam Dievas ir nėra problema, tai jis yra suvokiamas, kaip nepermaldaujamų dėsnių rinkinys, su kuriuo negalima santykiuoti, kuriam negalima daryti jokios įtakos, kurio permaldavimas būtų jo griovimas. Taip suvokiamas Dievas nėra joks asmuo, skirtingas nuo mechaniško dėsningumo. Bet jeigu Dievas ir yra suvokiamas kaip asmuo, laisvai apsisprendžias, iškyla kita kliū-

Romas Viesulas

Nukryžiuotasis (spalvota litografija)

Iš parodos "Gallery International" patalpose, Clevelande

tis, būtent: ar aš esu Dievui santykiavimo partneris. Ar aš galėčiau atkreipti jo dėmesį, būti jo išgirstas ir susilaukti jo reakcijos į mano konkrečią, istorinę situaciją? O pagaliau, jeigu ir visos šios kliūtys atkristų, jeigu žmogaus malda yra galima, ar pats maldos buvimas faktas nepažeidžia žmo-

gaus būtis? Ar malda nekenkia paties žmogaus struktūrai? Vienas žmogus iš Kalifornijos man rašo: "Pietų Amerikos žmonės maldingai, katalikų jiems pirštas maldingumas ir grauziai individualų 'free enterprise', todėl ir ten neišsikapsto iš ekonominių sunkumų ir neišsikapstys" (Antanas Diržys).

Taigi, ar malda ir laisvas žmogaus veikimas nėra nesuderinamos priešingybės?

Štai matome, kokias dideles kliūtis reikia žmogui nugalėti, norint rasti priėjimą prie maldos. Ir nenuostabu, kad daug kam nepasiseka šio priėjimo rasti. Būdinga, kad šiuo metu (Nukelta į 2 psl.)

NUO LIETUVIŠKŲJŲ DAINŲ IKI "TORO" IR SHAKESPEARE'Ų

Parodos Clevelande ir stabtelėjimas prie R. Viesulo

VYTAUTAS RAULINAITIS

Trys akivaizdžios parodos

Visos šios parodos buvo gausiai žiūrovų lankomos. Net sukėlė begales diskusijų — nusivylimų ir džiūgavimų Clevelande lietuvių tarpe.

Tur būt klystu, sakydamas

— lietuvių tarpe? Ir amerikiečių meno kritikų ir mėgėjų tarpe šis lietuvių meno renesansas sukėlė ryškų nustebimą ir pasigėrėjimą. Tai sakydamas, turu mintyje šiuo laiku čia akivaizdžias net tris lietuvių menininkų parodas.

Pirmoji — lapkričio 1—28 "CIRCLE GALLERY" A. Vaikš noro, žinomo amerikiečių meno sluoksniuose tapytojo lietuvių, paroda. Antroji — lapkr. 22 — gruodž. 19 "GALLERY INTERNATIONAL". Joje yra dviejų Gugenheimo premijas laimėjusių laureatų darbai: Romo Viesulo ir Fr. Wildenhain'o. Trečioji — trijų lietuvių dailininkų paroda Šv. Jurgio parapijos salėje lapkričio 26—29 ateitininkų sendraugių suvažiavimo proga: Vidos Krištolaitytės, Nijolės Vedegetės-Palubinskienės ir Giedrės Žumbakienės.

Tik spėk, žmogau, visas apžiūrėti!

Tebūna pagirtas Clevelandas

Kaip klyvlantietis neiškenčiu nepasigyręs savo kolonijos parodytu nuoširdumu menui. Per pastaruosius vienerius metus Clevelando lietuvių įsigijo apie 130 lietuvių dailininkų kūrinių, kurių pardavimo vertė 20—25,000 dolerių. Garsioje "May Show", kuri vyksta kas metal Meno muziejuje, dalyvaujant 300—500 dailininkų, pernai teparduota kūrinių už \$34,000.

Palyginus mūsų aktyvumą su amerikiečių, gausime nepaprastai džiugų rezultatą. Žinoma, norėtusi mūsų visuomenės giles-

nio meninių vertybių pažinimo ir mokėjimo jas įvertinti, nes geroka dalis pirkėjų buvo paremta vien sentimentu lietuviams menininkams.

Ačiū ir už tai, bet mes menininkai nenorime jaustis, kad esame lyg prieglaudos vaikai, gyveną iš malonės — mes norime, kad mūsų kūrinių už pirkėjų išlaidas atsilygintų su kauptu jų estetiniame ir intelektualiniame gyvenime.

Mūsų menininkų tramplinas

Antras labai džiugus įvykis Clevelando meno veikloje yra atidarymas "GALLERY INTERNATIONAL". Jos savininkai ir iniciatoriai Vytautas ir Stefa Gedgaudai įdėjo daug (Nukelta į 5 psl.)

Romas Viesulas

Baladė (litografija)

Iš parodos Clevelande

Kertinė Parasė

NETRUMPINKIME SAVO ISTORIJOS

Paskutinių kelerių metų bėgyje mūsų spaudoje, minėjimuose ir aplamai kultūrinuose parengimuose buvo girdėti balsų bei užuominų, raginančių šalia Nepriklausomybės paskelbimo šventės švęsti ir mūsų senosios mindauginės valstybės įkūrimo sukaktį. Tačiau klausimą prieš porą metų Vasario 16-sios minėjime Baltimorėje kėlė C. Surdokas. Vėliau jis ir "Draugo" kultūriniam priede tuo reikalu pasisakė. Į tai atsiliepė korespondentas iš Los Angeles, nurodydamas, kad ten jau seniai esanti švenčiama karaliaus Mindaugo vainikavimo šventė drauge su nepriklausomybės atgavimo sukaktimi. Praėjusiais metais ir Chicagoje, minint nepriklausomybės atgavimą, bent spausdintos programos antraštėje jau buvo įrašyti ir mindauginiai šimtmečiai.

Tačiau, kad ši mintis plačiau prigytų mūsų išsivijoje, iš mūsų kultūrinės bei visuomeninės veiklos centrų pusės jokių konkrečių žygių dar nematyti. Dėl to jau praėjusį vasarį įvykusiame A. L. Bnės Baltimorės apylinkės visuotiniame susirinkime šis reikalas iškilo, ir buvo nutarta ateityje prie vasario 16-tą dieną švenčiamos Lietuvos nepriklausomybės šventės Baltimorėje prijungti ir karaliaus Mindaugo vainikavimo šventę panašiai, kaip tai daroma Los Angeles kolonijoje. Apie tokį nutarimą Baltimorės apylinkės valdyba painformavo A. L. Bnės centro valdybą, tikėdamasi jos pasisakymo. Centro valdybos pritarimas ir atitinkami jos žygiai padėtų plisti šiai minčiai ir į kitas kolonijas, kad Mindaugo vainikavimo minėjimas nebūtų lokalinės, tik Los Angeles ir Baltimorės šventės, bet taptų visuotinis lietuvių sąjūdis.

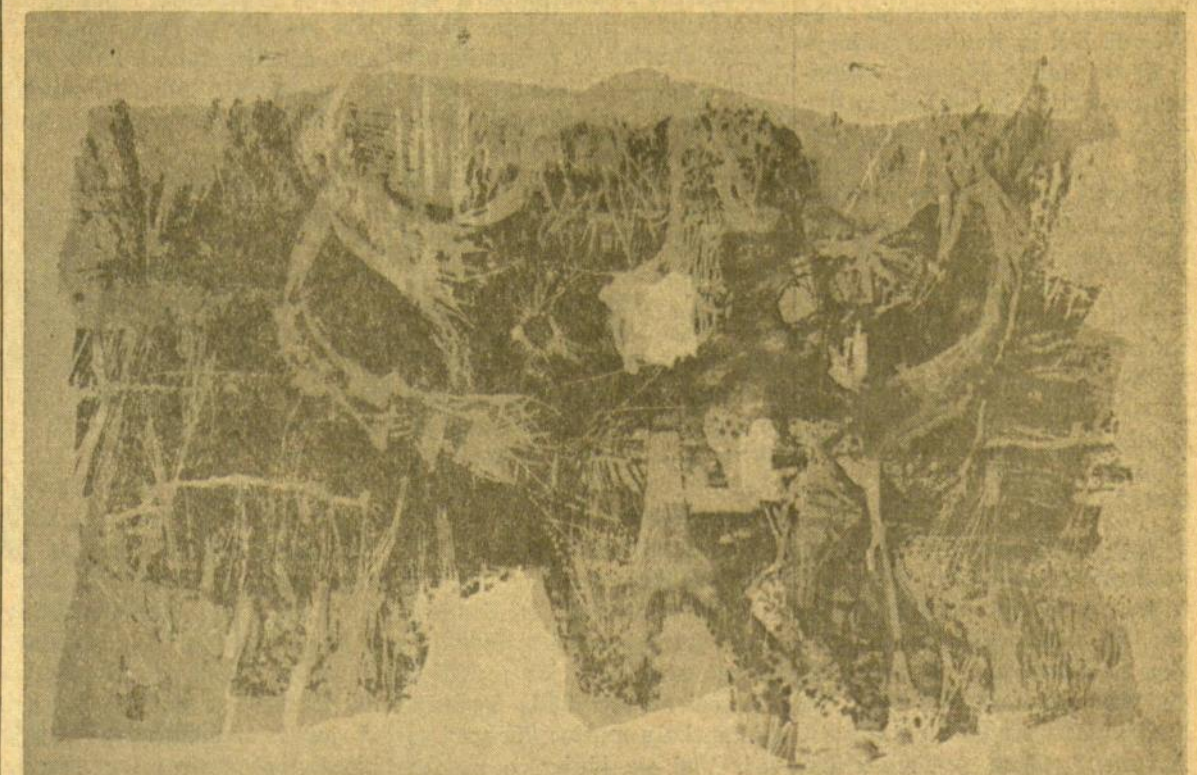
Baltimorės apylinkės valdyba jau imasi žygių šiam nutarimui įgyvendinti, ir ateinančiais 1965 metais per Vasario 16-tąją Baltimorė oficialiai minės karaliaus Mindaugo vainikavimo 712 metų ir Nepriklau-

somybės atgavimo 47 metų sukaktį.

Tai nėra radikali šventės forma ir nėra baltimoriečių bandymas nustelbti nepriklausomybės atgavimo faktą, bet tik įvedimas į šventės dvasią naujo elemento, kurs labiau mus suartintų su mūsų garbinama praeitimi ir formuotų mums palankesnes svetimtaučių pažiūras į mūsų valstybinę praeitį. Švęsdami vien tik nepriklausomybės atgavimą, mes lyg ir uždengiame visą savo istoriją, lyg ir sakome, kad neturime jokios valstybinės tradicijos kad nepriklausomybės atgavimas esąs vienintelis ir svarbiausias mūsų istorinis faktas. Subjektyviai imant, nepriklausomybės atgavimas yra labai svarbus įvykis. Ir visai natūralu, kad to įvykio prisiminimas yra tapęs tautos švente. Tai spontaniškas tautos džiaugsmo išsiveržimas, atgavimo laisvę po ilgo vergavimo svetimiesiems. Bet objektyviu mastu imant, nepriklausomybės atgavimas nėra didesnis įvykis už valstybės įkūrimą, krikščionybės įvedimą, pirmojo karaliaus vainikavimą, Žalgirio mūšį, spaudos draudimo laikotarpį ir t. t. Tautiniai dvasios palaikyti šių dienų sąlygose neužtenka tik trumpos 47 metų praeities, kurioje ta nepriklausomybė tik 22 metus tekstėjo, nors ir ne dėl mūsų kaltės buvo prarasta. Reikia istorijos, reikia heroikos. O to mes turime apščiui. Tik stenkimės neužmiršti ir visa tai tinkamai panaudoti.

Dr. Jonas Basanavičius, ža-dindamas lietuvių tautinę sąmonę, savo "Aušroje" kėlė didingą Lietuvos praeitį. Dr. Vincas Kudirka į himną įrašė raginimą, kad stiprybės iš pra-eities pasisemtumėm. O tos stiprybės mums, ypač šiais laikais, reikia daug, be galo daug. Mes esame išsėmę ir milžinišką kovą ne tik dėl valstybinės nepriklausomybės, bet ir dėl tautinės egzistencijos. Be ry-šio su istorija šios dvasinės kovos neatlaikysime.

A. Rdž.

Romas Viesulas

Šiandien tikrai geltona žolė (litografija)

Iš parodos "Gallery International" patalpose, Clevelande

MŪSŲ POKALBIAI SU DIEVU

(Atkelta iš 1 psl.)

Yra išėjusi kita Ylos knyga "Dievas sutemose", kur jis aprašo visos eilės mūsų žmonių kelią į tikėjimą. Ir net tiems, kurie nuosirdžiai nori rasti kelią į maldą, ji pasilieka tokiu dalyku, dėl kurio niekada negali būti visai tikras, kurio negali pilnai apvaldyti. Jeigu savo darbe, savo veikime, savo kūryboje žmogus ne kartą gali jaustis įveikęs savo metodą ir esąs jo šeiminiuku, tai maldoje yra priešingai. Kai tik žmogus pajunta, kad jis gali šį tą veikti maldos būdu, tuojau jam prisieina išgyventi visišką savo bejėgystę, kuri parodo, kad maldos galios yra nepavergiamos žmogiškai technikai. Per daug metodinga maldą jau pradeda prarasti savo maldišką pobūdį ir išvirsta veikimu. Atsiminkime tik Kristaus palyginimą apie besimeldžiančius muitininką ir fariziejų. (Luk 18,10.) Fariziejus buvo tvarkingas žmogus ir metodingas maldininkas, bet jo maldą liko neišklausyta. O netvarkingas maldininkas ir nusidėjėlis buvo išklaustas.

Daugiau susitikimas ir nuotykių, negu sistema ir drausmė

Kur glūdi šio paradokso paslaptis? Šios paslapties, atrodo, reikia ieškoti pokalbio filosofijoje. Atrodo, kad maldoje veikia tie patys dėsniai, kurie veikia pokalbyje. Vienas žmogus negali būti pokalbio šeiminiukas. Mūsų pokalbio išeitis priklauso nuo to, ką ir mūsų pasakymą atsakymą mūsų pokalbininkas. Mada nėra nei monologas, nei dėsnių sistema, kurią galima vieną kartą suvokti ir paskui jau nepriklausomai operuoti. Mada yra socialinis reiškinys ta prasme, kad ji priklauso nuo pokalbinio mandagumo. Visų pirma reikia respektuoti Dievą, kaip pokalbininką ir po savo pareiškimo laukti jo atsakymo. Ir kartais besimeldžias žmogus dar nespėja suformuluoti savo maldos sakinio, jau jis gauna savo maldos išklaušymą. Jis gali būti ir nusidėjėlis. Taigi, mada yra greičiau susitikimas ir nuotykių, negu sistema ir drausmė. Dėl to tie žmonės, kurie sistemai, drausmei ir tvarkai skiria išimtinį vaidmenį gyvenime, paprastai neturi priėjimo prie maldos.

Tai sakdami, mes čia turime galvoje ypač praėjusio šimtmečio antrosios pusės materialistinį sąjūdį. Šios filosofijos šalininkai taip buvo susižavėję savo kuriamą sistema, atremta į gamtos dėsnius, kad mada jiems atrodė kaip didelis išskrypimas ir žmogaus pažeminimas. Nei pasikėsinimas prieš egzistenciją, nei jos pažeminimas

Štai ekskunigas Vladas Dembskis, buvęs 1863 metų sukilimo dalyvis, taip buvo persiėmęs proto žmogaus polėkiu, kad skelbė, jog mada kliudo plėtojti žmogaus protui, jo veikimui ir apskritai yra kliūtis jo auklėjimui. Dėl to jis drįso padaryti šį priekaištą Kristui: "Kristus patvirtino ir patobulino dar vieną jo mokslui reikalingą piktybę, bet taip jau sena, kaip seni yra žudikai ir jų pagelbininkai, o taja yra 'maldą'. Ką? Mada yra piktybė? Pašėlai, pasakyti skaitytajam. Taip, taip, broliuži. Mada tai dvasiška patydybė, kuri naikina žmones valią pasipriešinimo žudytajams..." (Kunigas Vladislavas Dembskis, jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašyta šliupo ir širvydo. 1916 m. 136-137 psl.)

Taigi, matome, kad ir mūsų kultūrinėje tradicijoje yra kraštutinių nuostatų prieš maldą. Ir negalima manyti, kad šios idėjos nebūtų veikusios mūsų visuomenės galvosena. Tai liudija kita kun. Ylos knyga. Ar mes galime prašalinti šio

argumento jėgą ir išsivaduoti iš jo logikos? Kad galėtume tai padaryti, pirmiausia turime gerai jį suprasti. Dembskis, sakydamas šiuos žodžius, yra persiėmęs noru gyventi, nes yra užsidedęs pasipriešinti toms jėgoms, kurios žmogų žudo. Šios mintys plaukia iš didelės jo nepriklausomybės sąmonės. Vienu atveju galėtume tikėti Dembskio nepriklausomybė nuo maldos, jei jis savo proto, valios ir auklėjimo dėka galėtų save išlaikyti apsaugotą nuo visokių grėsmių amžinai. Tačiau to jis negali. Jis gimė ir mirė, kaip visi žmonės. Jo mirtis davė atsakymą jo filosofijai. Jėga, kuri sukliudė jo proto, valios ir auklėjimosi veikimą buvo ne mada, bet gamtos dėsniai, kurie veikė jo kūne. Žodžius, kuriuos sako Dembskis, galėtų teisėtai sakyti tik vienas Dievas, kuris nuo nieko nėra priklausomas. Bet kai juos sako Dembskis, kuris nuo nieko nėra priklausomas, Adomo nepaklausymas Dievo įsakymo. Jie skamba greičiau, kaip archangelo pasipriešinimas Dievui, išreikštas pasakymu: netarnausiu.

Bet mes čia nesimame teisti Dembskio. Visos metafizinės savo pareiškimo gėmės jis greičiausiai nesuprato, nors ir filosofškai mąstydamas. Mes čia tik norime pasakyti, kad žmogus turi save imti kaip žmogų. Jis neturi išeiti anapus savo realios egzistencijos. Mes nesame nepriklausomi nei savo gimimui, nei savo mirtimi. Dėl to dėtis kuo nesė yra paprasčiausiai neteisinga. Jeigu egzistencializmas mes suprastume šia prasme, galėtume ir jį žiūrėti, kaip į vienos būtinos sąlygos nurodymą žmogiškajam filoso-

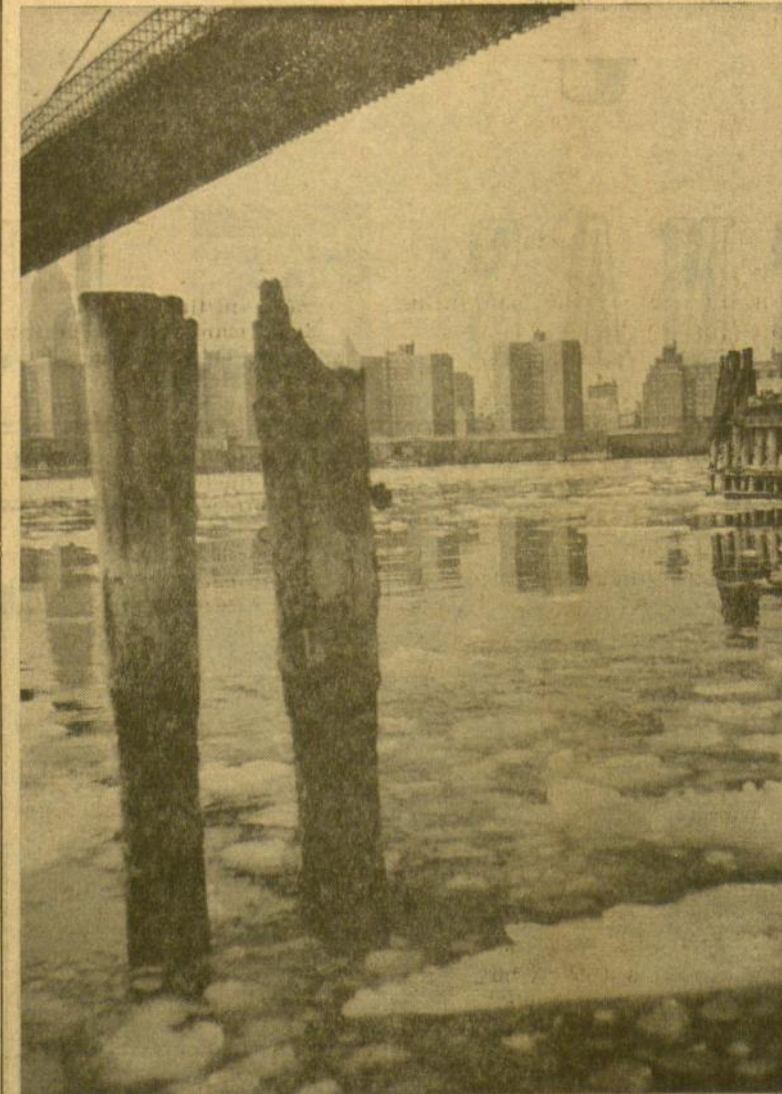
Vida Kristolaitė Tiek saulės, tiek mirties (litografija)

MODERNUS ISPANŲ DVASIOS REPREZENTANTAS

Šimtmetis nuo Miguel de Unamuno gimimo BIRUTĖ CIPLJAUSKAITĖ, Madison, Wisconsin

Miguel de Unamuno gimė 1864 m. Bilbao, šiaurės Ispanijoje, kur dar ir šiandien tebegyvena baskų kalba, nieko bendro neturinti su ispanų kalba. Taigi, literatūrinę ispanų kalbą ir jam teko išmokti mokykloje. Pasak jo, ryškiausias jo vaikystės prisiminimas — pilietinis "karlis" karas, kurį atvaizdavo savo pirmajame romane Taika per karą. Vėliau studijavo Madride. Didžiausią savo gyvenimo dalį praleido Salamankoje, iš karto kaip graikų kalbos profesorius, vėliau kaip rektorius. Nuo 1924—1930 m. buvo ištremtas iš Ispanijos už prieštaravimą režimui. 1931 m. sugrįžo į Salamanką, kur buvo suiktas lyg herojus, ir ten mirė 1936 m., vos prasidėjus pilietiniam karui.

Unamuno yra taip vadinamos "1898 m. generacijos" ryškiausias atstovas. Visi šios kartos rašytojai sielojosi Ispanijos likimu, studijavo jos praeitį ir stengėsi surasti būdą Ispanijai išjudinti. Jų motto: "Gilyn į save". Visi jie idėjos, o ne for-

Žiema plaukia Nuotrauka R. Kisieliūso

favimui. Dėl šio egzistencinio savęs supratimo trūkumo mes negalime priimti Dembskio nusistatymo prieš maldą. Mada nėra mums nei pasikėsinimas prieš mūsų egzistenciją, nei jos pažeminimas. Ji yra mums santykiavimas su tuo veiksmu, kuris pašaukė mus buvimui.

Tomas Kempietis ir mūsų situacija

Mūsų kultūrai esant įvairioje materialistinės filosofijos įtakoje, grįžimas prie maldos yra visiškai naujas uždavinys.

Siam uždaviniui atlikti netinka daugelis maldos vadovėlių, parašytų prieš materialistinės filosofijos erą. Taip pvz. puiki Tomo Kempiečio maldos knyga apie Kristaus selimą vargiai ar tinka mūsų reikalui. Tomas Kempietis, kaip pagrindinę maldos sąlygą, iškelia didelį skirtumą tarp žmogaus kūno ir jo dvasios. Ir jis rūpinasi dvasia, palikdamas nuošaly kūną. Tuo tarpu mes, būdami didesnėje ar mažesnėje materialistinės filosofijos įtakoje, tokio skirtumo akivaizdoje, greičiau nueitume paskui kūną, negu paskui dvasios reikalavimus. Dėl to Tomo Kempiečio vadovavimas mūsų keliui į maldą yra nepakankamas. Mums reikia tokio maldos mokytojo, kuris sugebėtų mus suprasti ne tik kaip dvasinę būtybę, bet ir kaip biofizinę būtybę ir šioje mūsų konkretybėje mes išmokytų santykiuoti su Dievu.

Ar išgirsta ir ar atsakya?

Sakoma, kad tokia knyga yra jau parašyta. Ja yra Urs von Baltasar. Mada (Prayer). Yra sakoma, kad tai yra geriausia knyga apie maldą parašyta per pastaruosius 400 metų, t. y. nuo Tomo Kempiečio laikų.

Kaip maldos problema sprendžia Urs von Baltasar? Jis yra pastebėjęs, kad kiekvieno maldininko didžioji problema šiandien yra klausimas: ar jo maldą yra išgirsta ir atsakya? Dėl to visą dėmesį savo maldos moksle jis nukreipia ne į maldos kalbėjimą, bet į maldos klausymą. Melstis mokame be rūdos visi, bet nemokame išgirsti atsakymo į mūsų maldą. Tačiau nieko nėra labiau tikro krikščioniškoje religijoje, kaip tai, kad kiekvieną maldą Dievas išklauso. Jeigu tačiau mada yra Dievo išklausa, ir Dievas atsako į ją, bet mes to atsakymo negirdime, tai visa problema glūdi ne kur kitur, tik mūsų klausoje. Mums lieka tik apvalyti savo klausą, kad mes Dievo reakciją į mūsų maldą išgirstume.

Naudokimės paprasčiausiais pokalbio dėsniais ir nenuduokime šventųjų

Kaip praktiškai tai padaryti? Praktiškai čia dažnai nereikia ko daugiau, kaip tik pritaikinti paprasčiausius pokalbio dėsnius. Visų pirma čia reikia vengti bet kokios apgaulės, bet kokio "trikso" ar nenuoširdumo ar pasitikėjimo maldos technika. Būkime Dievo akivaizdoje tokie, kokie esame. Jei jaučiame nusidėjėliai, tai nenuduokime šventųjų, ir kaip tokie santy-

kiuokime su Dievu, ir jis apvalys mus nuo kaltės. Ir antra, kai prašome ko iš Dievo, nediktuoame jam atsakymo formos. Jeigu mes kalbamės su kitu asmeniu, net palankiausiai asmeniui, mes nediktuoame jam jo atsakymo formos. Net labai palankiai mums atsakydamas, jis tai padaro savita forma. Panašiai yra ir mūsų maldos santykiuose su Dievu. Mes nenustatinėkime jam, kokia forma jis turi atsakyti į mūsų prašymą. Pvz. mes prašome Dievą turto. Jo prašome įvairiais tikslais, kad galėtume aprūpinti savo šeimos narius, ar kad galėtume plačiau pasireikšti. Dievas tačiau gali mums padėti plačiau pasireikšti ir be turto tarpinin-

kaavimo ir mūsų artimuosius aprūpinti įvairiais būdais. Dažnai taip atsitinka, kad maldininkas visa savo būtybę yra nusikreipęs į vieną pusę, iš kurios laukia savo maldos išklaušimo, o Dievas ateina visai iš priešingos pusės, lengvai paliečia jo petį ir sako: atsigręžk, štai yra kelias, kuris veda į tavo maldos išklaušymą.

Bet čia kaip tik ir glūdi pats tragiškasis maldos momentas. Žmogus šio Dievo atsakymo neišgirsta, arba jį priima, kaip neigiamą atsakymą, arba, nors ir išgirdęs, nuo jo nusigręžia, ir tokiu būdu jo maldą pasilieka neišklausyta. Dėl to teisingai sako Urs von Baltasar, kad (Nukelta į 5 psl.)

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2737 West 71st Street
VAL: kasdien nuo 6-8 val. vakaro
Seštad. nuo 10 iki 12 valandų.
Trečiadieniai uždaryta.
Išonius priima pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKIA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VALIU LIGOS
2656 West 63rd Street
Firmad., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 v. r. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PO 7-6000, rez. GA 8-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
8844 West 63rd Street
Val: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 8 iki 8 val. Trečiad. ir Sešt. uždaryta.

Tel. Grovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKŲ AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valand.: 9-12 ir 7-9 v. p. pagal susitarimą. Iškyrus trečiadienį, uždaryta.

Ofiso PR 6-1795, Res. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
2500 West 51st Street
Oakley Medical Park
Firmad., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1881
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 40th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir Seštad., tik susitarim.

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvių gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val: Firmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Seštad. 12-4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškyrus trečiadienį. Seštadieniai 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODUKIŲ IR VAIKU LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7150 South Western Avenue
Firmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto. — 1 v. p. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 259-2919.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas Hemlock 6-3545
(OFISO IR REZID.)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818, Res. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybės — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Seštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniai uždaryta

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: Fullman 5-6766
Namų: Beverly 8-3948
Priėm. val: kasdien 6-8 v. v. Sešt. 1-4 p. p. ir trečiad. uždaryta.

Tel. CE 6-0720 arba 283-4600
DR. C. K. PAULIS
DIAGNOSTIKA IR VIDAUS LIGOS
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu

Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7997
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p.
Iškyrus trečiadienį
Seštadieniai 12-5 v. v. p.

Tel. RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Trečiadieniai ir šeštadieniai uždaryta.

Ofiso telefonas — OL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL: kasdien nuo 2 iki 5 val. vak. Trečiad. ir Seštad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priėm. Av. Kryžiaus Ilgonius
VAL: Firmad., antr., ketv., penkt. nuo 2 iki 5 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REPUBLIC 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrinama akis ir prietaikomi akinius
keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7383
1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien; trečiad. uždaryta; Sešt. nuo 10 v. r. iki 1 popiet.

Res. tel. PR 9-0780
DR. L. SEIBITIS
Inkstų, pūslės ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 770-2880.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4855 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4340
Res. tel. Grovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. p. ir 6-8 p. p.
Penkt. iki 3 p. p.
Trečiad. ir Seštad. pagal sutartį.

Ofiso tel. CLIFFside 4-2596
Resid. tel. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
4644 So. Ashland Avenue
Valandos kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniai ir sekmadieniai uždaryta, pirmama pagal susitarimą. Seštadieniai nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PHOSper 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val: Firmad., antr., trečiad. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Sešt. 2-4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2125, Namų GI 6-0190
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirminėje ilgonius tik susitarus.
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Trečiad. ir Sešt. uždaryta

Telefonas — Grovehill 6-2533
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybės: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadieniai 1 iki 4 val. Trečiadieniai uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Seštad. nuo 2 iki 4 v. Trečiad. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3166
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Trečiad. ir Seštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Res. 6600 So. Arctian Avenue
Val. 11 v. ryto iki 2 v. p. p. 6-7 v. v.

Perkaite "Drauga", duokite jį kitiems pasiskaityti

LIETUVOS IDEALIS GYVENĖS ŽMOGUS

Simano Daukanto 100-to metų mirties sukaktį minint

JONAS BERNOTAS

čia ilisi žemaičių rašytojas, kuris, ir vargo pelė, visą savo gyvenimą diržo savo krašto žmonių gerovei.

Ir tikrai Daukantas daug dirbo. Be to, jo darbuose reikišė ir jo dideli gabumai. Mokėdamas gerai keletą kalbų, buvo pasiryžęs prieiti prie tikrųjų Lietuvos istorijos šaltinių ir parašyti tokių veikalų, kurie pa-

SIMANAS DAUKANTAS V. Grybo skulptūra, detalė, bronzos, 1930 m.

rodytų tikrą, garbingą ir didingą Lietuvos paveldą, kurį svetimieji istorikai buvo iškraipę. Tam didžiam darbui jis skyrė visas savo jėgas, pasitenkindamas pačiu kukliausiu gyvenimu, pačia žemiausia raštininko tarnyba.

Daukanto raštai ir jų pobūdis

Daukanto raštų priskaitoma net 28 knygos: 6 mokyk-

los reikalams, 12 liaudies švietimui ir ūkio reikalams, 2 tautosakos rinkiniai, 2 maldaknygės, 2 žodynai, vienas lietuvių kalbos nuo A iki G, vadinasi, tik pradėtas, o kitas lietuviškai-lenkiškas (trys tomai) ir 3 istoriniai veikalai, kurie yra iš visų jo raštų svarbiausi. Juos reikia kiek plačiau ir paliesti.

Dar universitete studijuodamas, Daukantas parašė "Darbai senųjų lietuvių ir žemaičių". Šiame veikle iškelta Lietuvos

dienyje... Ne mano plunksnos reik aprašyti galybę ir didybę Lietuvos tų laikų, — sako Daukantas.

Svarbiausias patriotinis Daukanto veikalas yra "Būdas senovės Lietuvių ir Žemaičių", išleistas 1845 m. Tai didelis šešių dalių kultūros istorijos veikalas. Jame vaizduojama Lietuvos gamta, religija, kultūra, socialinė ir karinė santvarka, prekyba ir kita.

Pasak to Daukanto veikalas, lietuviai gyvenę neįžengiamose giriose. Tokiose giriose gyvenami, meškų ir vilkų suletentais takais susisiekdami, lietuviai vis dėlto buvo sukūrę nemažą kultūrą. Miškuose medžioję žvėris, iš medžių dreivių rinkę bičių suneštą medų; upėse ir ežeruose gaudę žuvis, o tarpumiškėse paruoštos dirvose auginę javus. Turėję nemažą ir trobesių; valgę paprastai, bet šociai. Buvę sveiki ir patvarūs — neišlepin-ti.

Valdymosi forma buvusi demokartinė. Karo metu buvęs renkamas iš visų narsiausias karo vadas, o taikos metu valdė vyriausias kunigas. Valstybės reikalams aptarti būvę šaukiami seimai. Lietuviai turėję ir savo pinigų, net laivyną ir varę plačią prekybą su užsieniu. Tik vėliau, susidėjęs su lenkais, atsiradęs valdomasis luomas ir baudžiava. Daukantas smerkia uniją su lenkais ir kaltina lenkus dėl Lietuvos sunykimo.

Pora ištraukinių iliustracijų

Štai pora ištraukų iš to didžiulio Simano Daukanto romantinio veikalas.

Gamta: "Kas aprašys kalnėnų ir žemaičių girias, kokias jie, atsidanginę į tą kraštą, rado, kurios, be kokių tarpkriūnių, vie nu lieknų it jūra niukojo. Nes šios dienos girių ir pievų vietoj anuomet girios traškėjo, o tarp jų vėsnėtos kirbos burzgėjo, jau ežerai tyvuliavo. Neįžengiamai pušynai, eglėnai, beržynai, ažuolynai nuo amžių amžių suaugę niukojo ir visi vienų viena giria buvo, tiktai upėmis ir upeliais išraižyta, nes ir tos pačios upės ir upeliai buvo perkaršusiais medžiais užvirte, kuriuos pavasario ir rudens tvanai tevoke! O jei kurių tenai smarkūs sriautai nestengė pakūnti, tie mirkdami vandenyje, į pilną pavirtę, jau apdu-

Miguel de Unamuno

MUZIKA

Muzika? Ne! Kad balzamo jūroje užnūdytum mano sielą? Ne, nenoriu jos: neužrauk mano žaidžų — mano jausmų — į begalybę atvertų, kraujuojančių troškimais. Noriu žiaurios šviesos, kuri supurto sutemų vaikus, mūsų mirtinus sapnus; duok man stiprius; žėrinčioje šviesoje karšto vidudienio sapnuoti nemiegant. Muzika? Ne! Nemėgstu besidraikančių, neryžtingų vaiduoklių, be griaunčių, aš noriu tokių, kurie meta šešėlių ir kuriems ranka gali trūškinti kaulus, duok man tokius! Ta garsų jūra su vilnių ritmais migdo mano protą, o aš noriu, kad jis čia triptentų, kaip pajungtas Pegasas daužytų nervingais sparnais. Muzika man dainuoja taip, taip, ir aš pametu kryptį: duok man tą, kuri pasakius ne, paskatina mano valią ir gražina visas mano jėgas. Muzika tai poilsis ir užsimiršimas, visa joje sutirpsta už laiko ribų; bet koks tikslas joje pasimeta, netekusi svorio, valia užmiega.

SENOJI MEILĖ

Senoji meilė niekad nepasensta, ji visad vaikas, ji neturi amžiaus; ji gimė pilnybėje ir tokia atrodė; jos gyvenimas amžinybė. Ji akla, tačiau jos akdomas mato tamsybėse už anapus; jos neapalkina šviesa ir ji laukia kad amžinoji aušra ją nusineštų. Senoji meilė yra amžinas vaikas, ji gėlių gėlė, ištikimybė; jos nepakanda žiema, nes ji yra amžinybės pavasaris!

Miguel de Unamuno

TIK KĄ GIMĖS ŽALUMAS

Tik ką gimęs žalumas balčium gėlių, kurios emalioja dangaus žydri ir primena pavasariškas bei atsiminimų kvapintų, kurios buvo ir rytoj bus. Nepaisydamas laiko, svajoniu apie Lozoriu, kur jis, atgimdamas, siela svajono, ir apie žvaigždes, kurios dienos šviesoje man teikia savo šviesą, gesnandį širdi. Aplinkui nustebe laukia svajono jūra, kuri jū žalumą peni; jūra nesvajono, ji miega ir miegodama svajodina gyvenimą, kuris nesibaigia. Žalumas žydryje ir baltlyje; vakarai įsiliepsnoja, ir ramybėje debesų raudonis; Lozorius žvaigždės man skelbia aušrą.

Išvertė P. Gaužys

Siemet, lapkričio 24 d., sukako 100 metų, kai mirė 19-jo amžiaus pradžios didis lietuvių tautos švietėjas, lietuvių prozos pradininkas ir istorikas Simanas Daukantas.

Į mokslų veržiantis

S. Daukantas buvo žemaitis, kilęs nuo Telsių, gimęs 1793 m. spalio 28 d. laisvųjų valstiečių šeimoje. (Jo tėvas buvo eigušis.) Remiamas kun. S. Lopacinskio, Daukantas baigė Žemaičių Kalvarijos dominikonų 4-rių klasių, 6-rių metų mokyklą (1814 m.) ir pėsčias nuėjo į Vilnių tęsti mokslo. Ten baigė gimnaziją ir įstojo į universitetą — moralinių ir politinių mokslų skyrių. Universitetą baigė 1825 m. abiejų teisių magistrų laipsniu.

Prie praieities šaltinių

Jau universitete būdamas, ryžtasi visas savo jėgas aukoti Lietuvos praiečiai tirti. Tuo tikslu buvo nuvykęs į Karaliaučiaus ir į kitus universitetus ir ten archyvuose ieškojo medžiagos apie Lietuvą.

Deja, dėl lėšų stokos negalėjo tęsti Lietuvos praieities tyrinėjimo, o turėjo ieškoti tarnybos. Jau 1825 m., tik baigęs universitetą, Daukantas pradėjo dirbti Rygos generalgubernatūroje. Čia dirbdamas, tyrinėjo Rygos miesto istoriją. Po 9-rių metų persikėlė į Petrapilį ir gavo vietą senato raštinėje. Be tiesioginio darbo, visą laisvą laiką praleidžia betyrinėdamas Lietuvos Metriką.

Savam krašte ir savam kraštui

Po 16-kos metų, išsitarnavęs pensiją, grįžo į Žemaičius. Kurį laiką padėjo vykskui M. Valančiui, važinėdamas su paskaitomis po parapijas ir mokydamas vyskupą vokiečių kalbos. Gi vyskupas M. Valančius, iš kitos pusės, taisė Daukanto raštus. Bet vėliau, pasenęs ir paliejęs, gyveno pas savo bičiulius: Svirlaukyje pas Smuglevičių, paskui Papilėje pas kun. Vaišvilą. Papilėje ir mirė; ten ir palaidotas. Kun. Vaišvilas iššomis ant jo kapo pastatytas kuklus paminklas su įrašu, kad

BAŽNYČIOS PERSEKIOTOJAS

Česlovas Grincevičius

Kaziukas rengėsi pirmajai Komunijai. Dukart savaitėje ėjo į bažnyčią, kur apie šimtas tokių vaikų, susėdę viename kampe, klausėsi kunigėlio, kai jis aiškino katekizmą, kalbėjo apie pasaulio sutvėrimą ir visus ruošė pirmajai išpažintai.

Dienos tada lyg tyčia būdavo labai gražios, saulėtės. Pavasario malonumai ir paukščių garsai beldėsi į bažnyčios langus, šaukė mažuosius prie upės pasitaškyti, į pievas pirmųjų pienui parinkti, žieduotose obelyse pasikarstyti, tai nenuostabu, kad vaikai jautėsi lyg vergijoje, mažai ką girdėjo, pirštais rodė į vitražus, žirniais vienas į kitą slaptai mėtė.

Kaziuko šeimos taryba savo visuotiniame susirinkime vakarienės metu visais balsais, tik jam vienam esant pasyviai prieš, nutarė, jog kunigėlio pamokų tam reikalui neužtenka ir kad kitas keturias darbo dienas savaitėje jis siunčiamas į labai patikimą tetos Sofijos mokyklą.

Teta Sofija gyveno kitame miestelio gale, po ilgų metų nebuvimo neseniai grįžusi iš didelių miestų, buvo daug keliavusi, daug mačiusi ir nemaža knygų skaičiusi. Savo gyvenime ji buvo aplankiusi kone visas stebuklingas vietas, ne tik Šiluvą, Žemaičių Kalvariją, bet ir Pažaislį, Krekenavą, Josvainius, Vilnių ir net Cestakavą. Visoj plačioj giminėj tikėjimo dalykuose ji buvo nenuginčijamas autoritetas. Pagaliau ji ir savo gyvenimu tai rodė: gyveno aplūžusioj pirkelėj, jokio turto neturėjo, bažnyčią lankė kas rytą, tris dienas savaitėje sausai pas-

ninkavo, apie nieką blogu žodžiu neužsiminė.

Taigi Kaziukas su kitais penkiais tetos Sofijos pradžiamoksliais dabar turėjo nuo ryto iki pavakarių klusniai sėdėti ir klausytis ne tik katekizmo, bet ir su dideliu įkvėpimu iškalbingų aiškinimų apie kiekvieną žinomą ar nežinomą šventąjį ir jo stebuklus. Tos dienos savaitėje būdavo kaip šimtas metų, o suėjimai pas kunigėlį, kurių pradžioje jis irgi nemėgo, dabar atrodė tik pramoga.

Paskutinėm dienom teta Sofija kiekvieną vaiką atskirai, kitiems esant už durų, mokė, kaip jis turi savo visą gyvenimo nuodėmes išpažinti. Svarbiausia: nieko neuntylėti, bet pasakyti ko aiškiausiai ir trumpiausiai. Ne šiaip plepėti ir istorijas pasakoti, bet dviem, trim žodžiais. Taip reikia. Pagaliau klebonas ar kunigėlis ir laiko neturi visiems mikčiojimams klausytis.

Vaikai prakaitavo, širdys drebėjo, liežuviai pynėsi, kai pirmą kartą gyvenime reikėjo rinkti tokius perlus, kurių anksčiau jie nelaikė blygybėmis. Jie jau dabar galėjosi taip darę: ne dėl pačių darbų, bet kokia kančia tai išpažinti! Teta Sofija jiems nuosirdžiai padėjo, rasdavo trupesni, aiškesni būdą išsireikšti, parinkdavo atitinkamą žodį. Jei tokio žodžio negalėdavo rasti iškart, atsiversdavo nutrintą "Aukso altorių" ir ten ieškodavo atsakymo. Tik vis būdavo nepatenkinta, kad maldaknygė tam reikalui mažai tiko, kad viskas labai bendrai pasakyta. Tada ji imdavo lenkiškąjį brevijorių, storą, atsivežtą iš Krokuvos. O čia tai kas kita. Ten buvo pilnas nusikaltimų ir žmogiškųjų silpnųjų sąrašas. Reikia tik išversiti į lietuvių kalbą. Tai, deja, jai kartais sunkiai sekėsi.

Vaikai jau buvo mintinai išmokyti išpažinti savo nuodėmes, repetavo net grįždami namo ir džiaugėsi tuo, kad greit jiems grįš jų prarastos pavasario dienos.

Pirmoji Komunija buvo numatyta ketvirtadienį, tai išpažintis trečiadienio vakarą. Antradienį teta Sofija apėjo mokinių tē-

vus, pasitarė dėl kai kurių smulkmenų, davė patarimų, kaip aprenkti vaiką, kaip žvakę laikyti, kurioj pusėj bažnyčioj turi tėvai būti laike procesijos ir dar daug kitų naudingų nurodymų. Užėjo ir pas davė gimnazičio Kaziuko tėvus. Išleidama norėjo ir savo mokinį pamatyti. Jis, pasirodo, žaidė kieme su vaikais.

Kaziukas tuo laiku buvo labai užimtas. Vienas pipiras ant ilgo pagaliao nešė iš laikraščio popieriaus padarytą, kaip bažnyčioj, vėliavą, kitas prie skardinio puodelio prisitašęs vinį barškino, vadinasi varpeliu skambino, trečias, pats vos matomas, išskleidęs nešė seną skėtį — tai baldakimas. Gi pats Kaziukas, kaip didžiausias, ėjo oriai po skėčių ir traukė melodiją: "O-o, o-o". Vadinasi, jis buvo kunigas. Ir ta procesija iškilmingai žingsniavo aplink visą daržą.

Pone karaliau, ką tie vaikai betingniaudami prasimano! — išsigando teta Sofija. — Kazeli, ar tu žinai, ką darai? Juk tai pasijuokimas iš šventų dalykų. Žydukai ir tai to nedaro, gi jūs visi esate katalikai. Tie kiti, tai mažai, jie kvailiukai kaip ančiukai, bet tu jau pilno proto ir rytoj eisi išpažinties.

Vaikai viską iš rankų išmetė, išsigandę sustojo ir nežinojo, ką toliau daryti: bėgti ar dar palaukti.

— Aš nežinojau, kad taip negalima, — teisinosi Kaziukas. — Visi taip žaidžia. Niekas nieko dėl to nesakė. Aš daugiau taip nedarysiu.

— Ne man, o kunigėliui per išpažintį turėsi prizadėti, kad niekad daugiau taip nedarysi.

Kitą rytą buvo generalinė visų tetos mokiniių repetacija. Viskas atrodė tobulai. Kaip gera planuotoja, teta Sofija bandė išpėti, kokią atgailą kas turėtų gauti.

— Tau, Ignuti, už paukščių lizdų ardymą, aš liečiau vidury bažnyčios kryžium gulėti. Julytei duodau kiekvieną rytą nubėgti pas senele ir jos kiemą išliuoti. Žinotum, jog

miami smiltimis, jau nudumiami, nuo amžių žlugsojo ir akmenys, kurių žilą karštį dar apyniai, alksnių ir karklų šakose vydamies, pavandeniais išsinarstę, savo spuganotais vainikais klėstė."

Socialinis lietuvių gyvenimas: "Tarp visų kliautis ir vienybė buvo. Kiekvienas šelpė reikalaujantį ir gelbėjo gaištantį. Vaisės jų buvo meilės, ne žmomystės ženklas. Išėjoje buvo padarumas, o žmomystoje mandagumas. Skolos ir palūkanų nežinojo, nes visi viso pertekę buvo ir svetimų pramonių neįgeidė; drabužyje ir valgyje nesilepino. Varguose kantrybė ir standybė, o dūmoje išmintį rodė... Kare narsybė, valstybėje

dorybė ir teisybė per amžius tarp jų klestėjo. Ką širdyje turėjo, tą ir žodžiu reikė. Ne kultis, ne turtai, bet išmintis ir dorybė, visų patirta, kiekvieną į vytesnybę kėlė..."

Trečias tokio pat romantinio turinio veikalas — tai "Istorija žemaitiška". Istorijos faktai tikri, Daukantas remiasi pirmaisiais istorijos šaltiniais, tik, reikia pažymėti, Daukantas neįgiamus faktus nūtyli arba labai trumpai pamini. Dėl to tuo veikalas moksliskumą sumažina. Be to, kaip "Būdas" (kai kas taip aną veikalą sutrumpintai vadina), taip ir ši istorija ir savo turiniu ir forma labai artima beletristikai. Pavyzdžiui, ir šioje istorijoje Daukantas sukuria

įdomių vadų kalbų ir vaizdingų mūsų aprašymų.

Is viso, Daukanto raštų stilius be galo puošnus. Ir prof. V. Mykolaitis pastebi, kad Daukantas, kaip stilistas, yra puošnaus emociinio retorinio stiliaus atstovas su ilgais ritmingais periodais, kurie laipsniavimais, pasikartojimais, moduliacijomis, ban gavimais veikia skaitytoją ir jausmus.

Daukanto raštai yra pamokomojo pobūdžio, skirti jaunajai kartai. Visi jo vaizduojamieji lietuviai yra kilūs, drąsūs, išmintingi. Savo veikaluose autorius pirmas pasisako prieš lenkų įtakos skverbinimą į Lietuvą. Taip pat jis pirmas išryškina (Nukelta į 5 psl.)

— tumą ir pradėjo taip, kaip buvo išmokytas. Kvapo neužteko, tai kunigėlis paprašė nebijoti, nesijaudinti, atsikvėpti. Toks geras, tėviškas žodis nemažai padėjo.

Paskutinį ir didžiausią nusikaltimą ir reikėjo pasakyti paskiausiai:

— Persekiojau Bažnyčią. Ir taip padariau daug kartų.

— Ką, ką tu pasakei? Neišgirdau.

— Persekiojau Bažnyčią.

— Nesuprantu, ką tu nori pasakyti. Paaškinsk plačiau.

— Nu, taip: aš buvau kunigas, o Simukas, Pauliukas ir Kastas nešė vėliavas, baldakimą, varpais skambino.

— Tai kur jūs taip nešėt tas vėliavas? Iš bažnyčios paėmėt?

— Ne, pas mus, kieme. Mes taip žaidėm.

— O tai jūs tik žaidėt! Tai nebuvo tikros vėliavos?

— Iš popieriaus.

— Jūs žaidėt ir vaizdavot bažnyčioj matytą procesiją?

— Procesiją.

— Ar jūs rimtai, ar tik juokus darėte?

— Ne, mes rimtai. Kad mums patinka procesijos. Mes nežinojom, kad taip negalima.

— Vadinasi, juokingo ten nieko nebuvo?

— Juokingo tai ne.

— Sakai tau šitai patinka? Tai gal užaugęs galvoji kunigu būti?

— Ir dar kaip!

— Jei taip mėgsti žaisti procesiją ir jei tik rimtai žaisi, tai žaisi ir toliau, nieko nebijok ir kitą sykį, kai eisi išpažinties, to kunigui nesakyk. Kai paugsi dar didesnis, tai ir bažnyčioj per procesiją nešk vėliavas. Matysi, kaip tai smagu.

O angelai ir visi šventieji, koks gražus už lango pavasario vakaras, koks kvėpiantis šventoriaus kaštanų žydėjimas. Ar jūs rasite šiandieną laimingesnį veidą kaip Kaziuko, išgelbėto iš baisaus, nepadarito nusikaltimo?

NAUJAS LIETUVIŲ TEATRAS

Baletas, drama ir meno parodos

Antrą Kalėdų dieną Chicagoje, 2515 W. 69 St., pradės veikti naujas lietuvių teatras, nuosavose patalpose, vadovaujamas pačių savininkų Arnoldo ir Gražinos (Parokaitės) Giedraitčių. Tikrumoje tai bus baletas mokykla - teatras. Tam reikalui žymiai padidinta buvusios Jaušaičių krautuvės patalpos, pagilinant, įrengiant gana erdvią sceną ir įtaisant 225 vietas žiūrovams.

Ši nauja lietuvių vedama įstaiga reikš 4 funkcijomis:

1. Baletas mokykla, kuri jau veikia antras sezonas. Turi apie 100 mokinių, nuo 3 metų iki neriboto amžiaus. Turimos visos baletas klasės, viena klasė — suaugusiems, kur ypač rūpinamasi estetika ir mankšta. Dėsdoma lietuvių kalba, naudojant prancūziškusius tarptautinius baletas terminus. Gerai paruošti baletas mokyklos mokiniai bus išvedami į sceną. Baletas mokytoja yra Gražina Parokaitė-Giedraitienė, kauniškė, baigusi Chicagoje Marijos aukšt. mokyklą, studijavusi baletą Allegro baletas mokykloje ir New York'e Rusų baletas, šokusi Lyrinės operos ir Allegro Baletas bendrovėje. Taip pat čia dirba pasivymėjęs baletininkas Jaunutis Puodžiūnas; užangažuota ir Violeta Karosaitė.

2. Sueita į artimą ryšį su Allegro Baletas bendrove, kuriai priklauso tik profesionalai šokėjai. Jų šokėjai dalyvaus šio lietuvių teatro pastatymuose. Jiems svarbu eksperimentinė pusė — suvokti publikos reakciją naujiems baletas kūriniai. Allegro Baletas bendrovės šokėjai duos patarimus ir šiam lietuvių baletas teatrui. Lietuvių baletas mokyklos pažangūs mokiniai galės pereiti į Allegro Baletas profesionalų sąstatą.

3. Atidaromas eksperimentinis, avangardinis teatras lietuvių kalba. Sezoniniu būdu bus duodama reguliari programa. Publikai bus pristatomi daugiau mūsų jaunų rašytojų kūriniai, o taip pat pasaulinio garso veikalai, išversti į lietuvių kalbą. Dabar tam reikalui užangažuota Nijolė Martinaitytė, turinti universitetinį dramos išsilavinimą ir dirbanti Hull House teatre, bei Lietuvos dramos scenoje išaugęs dabarties dramos teatro patirtimą praturtinęs Jonas Kelečius. Norima sudaryti profesionalinio lygio teatrą, duodantį vertingus veikalus; sensacinga satyra nebus linksama domėtis. Šiuo teatru nesiekiami pelno, tik norima sudaryti kultūrinę dovana lietuviams ir kitiems, ir organizuoti pilnesnę scenos programą šalia baletas.

4. Teatro patalpose bus rengiamos menininkų parodos. Šio teatro patalpos bus nuomojamos ir kitiems pastatymams, kuriuose nebus pažeidžiamas moralinis ir estetiškas skonis. Patalpos yra centre lietuvių apgyvento rajono — Marquette Parko ir dėl to daugeliu atžvilgių patogios. Pirmame spektaklyje, gruodžio 26 d., bus pastatyta K. Ostrausko "Gyveno kartą senelis ir senelė" premjera.

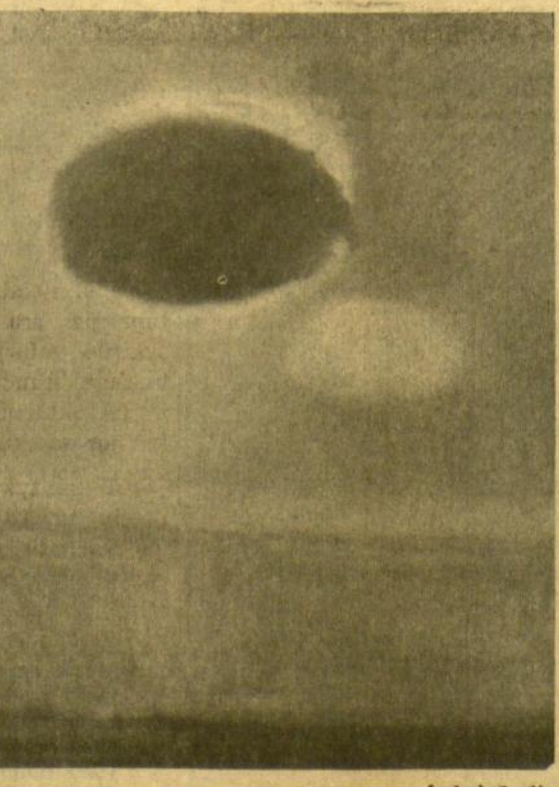
Gruodžio 26 d. taip pat bus pastatytas visai naujas Roberto Lunnon baletas pagal Bartok muziką, dalyvaujant buvusiai Anglijos karališkojo baletas solistei Doreen Tempest, dabar esančiai Allegro Amerikos Baletas bendrovės primai baletininkai. Iš viso dalyvaus trys šokėjai iš Allegro Baletas bendrovės.

Arnoldas Giedraitis ir jo žmona entuziastingai pamėgė baletas.

Aktorai Nijolė Martinaitytė ir Jonas Kelečius naujo lietuvių teatro premjeriniame spektaklyje, Chicagoje, suvaidins Kosto Ostrausko vienvieksmį "Gyveno kartą senelis ir senelė" Nuotr. A. Kezuo, S.J.

ta sudaryti profesionalinio lygio baletas teatrą mažoj skalėj. Susirado gerų talkininkų: J. Puodžiūnas, V. Karosaitė, taip pat — Allegro Baletas bendrovės meninis direktorius Lunnon. Vaidyboje paskutiniu metu daugelį sudomino N. Martinaitytė, Kelečius su Tennessee Williams ir kitais pastatymais. Jie dabar įsijungia į šį teatrą. Arch. L. Pabedinskas ir Alb. Kerelis pavėstingai labai daug savo laiko, skoningai paruošiant teatro patalpas, sprendžiant scenos ir akustikos problemas. Į premjerą atvyksta pats vienaveiksminio "Buvo senelis ir senelė" autorius K. Ostrauskas. Žiūrovai vietas užsitikrins rezervacijų keliu, nes nenorima, kad reikėtų grįžti neįtilpstant į salę. Po premjeros — kavutė susipažinimui su aktoriais ir baletas šokėjais.

Rita Zukaitė Auksinė diena Iš parodos Čiurlionio galerijoje, Chicagoje

Šiaurietišku spalvų žerėjimas

R. Zukaitės dailės paroda Čiurlionio galerijoje, Chicagoje

ALVYDAS BICIONAS

Įėjęs parodos salėn, tuoj pat junti judesio ir mintin įsirežiančių spalvų trūkumą. Tada atsimeni matytas M. K. Čiurlionio reprodukcijų spalvas: šiltas ir žydrias, it "Saulės sonatos", ir tamsias, kaip "Ramybės" ir "Zemaičių senkapių".

Ritos Zukaitės kūriniai primena taipgi P. Mondrian'o struktūrinę kompozicijas, bet be ryškiai apibrėžtų linijų ir su tyliais spalvų bei formų perėjimais, primenčiais M. Rothko vėlesnius kūrinius.

Ritos Zukaitės paveikslo pusiasvyrą sukuria platūs ir lygūs, nedetalizuoti spalvos plotai, kurie, pirmą kartą žvelgiant, atrodo ramūs ir tvarkingi, bet paveikslas greit paguama stebėtoja savo žydrios ir deginančios spalvos laukais, sudarydamas visą, ten pat pergryvenamą aplinką.

Spalvos žydrumas ir ritminis geometrinių formų žaidimas bei perėjimų ir perskyrimų įvairumas išaukia tokį pat tiesioginį efektą, kaip ir paveikslai, sukurti aštrių linijų ir aiškių geometrinių formų bei plotų, sukeliantys įtampos ir judesio įspūdį.

R. Zukaitės tapyboje naikinama aiškios daiktų ir vietų sąvokos, kad sumažėtų mūsų visuomenės paprastos kasdienybės sutapatinimas su kiekviena aplinkos ypatybe. Dailininkės spalvos yra žydrios, bet jos nepraranda ir šiaurietiškos šviesos pilkos, kuri iššaukia tam tikrą žerėjimą, perėjimų švelnumą bei intymų jautrumą. Pavėkslai tarsi plaukia ir liejasi iš vieno į kitą. "Evergreen Park" su "Connecticut naktim", "Ir žvaigždės atsispindėjo ežere" primena viens kito ritmą bei šiltą tamsą. Aštriai pajunti, kaip "Nedraugiškas uostas naktį" visa tai sulaužo savo griežtą geometrinę formą ir šaltu atokiškumu. "Nuobodis diena" ir "Šalta diena parke" savo šviesių pilkų, žerinių formų šaltumu vėl sudaro kontrastą švie-

siams pilkam, bet šiltam "Pavasario miestui".

Einant nuo vieno paveikslo prie kito, regima tokia panašumų ir kontrastų pynė, kuri žiūrovą verčia R. Zukaitės kūrybą pasekti ir lyginti it kokį organišką augimą ar metamorfozę. Žinoma, mūsųose vis dar yra ir tokių, kurie, pasiilgę mene tik auksu varvančių javų ir saulėjų blizgančių "zemliankų", šulinių, vešlių šilų ir kitų tariamo lietuviškumo simbolių, pasipiktina panašiomis parodomis kaip R. Zukaitės. Jiems modernūs paveikslai neįdomūs ir aplamai jiems jokia kultūrinio gyvenimo raida bei dinamika neegzistuoja. O tačiau Rita Zukaitė kartu su K. Zapkum, su J. Račium, Kristolaityte ir kitais jaunaisiais dailininkais eina su pulsuojančiu laiku, naikindami

LIETUVISKA GAMYKLA: LIETUVISKI GAMINIAI! VOSYLIS FOOD MART

2438 W. 69th St., Tel. PR 6-2113

Mūsų dešrų gamykla siūna šviesius turšus savų rūkytų kumpių, palendrių, škielandžių, įvairių rūšių liet. dešrų ir rūkytos paršienos, taip pat čia gaunama importuota prekes ir grocery.

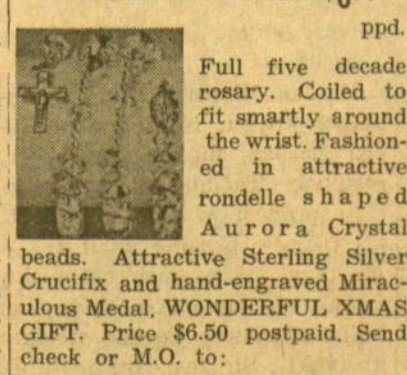
2448 West 71st Street TELEF. — 737-5529 CHICAGO, ILLINOIS, 60629

Gamina: juostas, takelius, juosteles, pagalvėles, tautinius rūbus, įvairias užuolaidas ir kitus dalykus. Parduoja: medžio gaminius ir kitokius rankdarbius. Atidara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak. ir sekmadieniais.

Stirbis Fuel Oils
Aliejus virtuvei ir krosnimis. "Geresnė ir pigesnė alyva"
Tel. HEmlock 4-6264
PETER STIRBIS
6741 So. Maplewood Ave. Chicago 29, Illinois

bergzdžias atavistinio sentimentalizmo normas mūsų kultūrinio gyvenimo apraiškose.

AURORA BOREALIS CRYSTAL ROSARY BRACELET \$650

Full five decade rosary. Coiled to fit smartly around the wrist. Fashioned in attractive rondelle shaped Aurora Crystal beads. Attractive Sterling Silver Crucifix and hand-engraved Miraculous Medal. WONDERFUL XMAS GIFT. Price \$6.50 postpaid. Send check or M.O. to:

H. DESSENT, 144 S. Pulaski, Chicago 24, Ill. Dept. D.

KING'S
COLLEGE OF LIBERAL ARTS AND SCIENCES FOR MEN
Conducted by the Holy Cross Fathers
Bachelor of Arts and Bachelor of Sciences Degree Day/Resident Students
For information Write: Director of Admissions
KING'S COLLEGE
Box - X
Wilkes-Barre, Pa.

Skelbkltės "Drauge"

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI) Sav. DAN LIUTIKAS
TAISYMAS yra mūsų SPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBOS GREITAS patarnavimas • GARANTUOTA • KREDITAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL., 60629. TEL.: 471-2446

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
DECEMBER — GRUODZIO 10, 11, 12 D. D.

BARON VON KLUEG
IMPORTED GERMAN BRANDY Fifth \$3.89

STOCK 10 YEAR OLD V.S.O.P. BRANDY Fifth \$4.98

FOUR ROSES BLENDED 86 Proof WHISKEY
Christmas Decanter or Regular Bottle. Popular Price

GRAIN ALCOHOL 190 Proof U. S. P. Fifth \$4.89

CINZANO VERMOUTH, Dry or Sweet Fifth \$1.39

KIJAFI WINE Popular Price

LANSON EXTRA DRY IMPORTED FRENCH CHAMPAGNE Fifth \$3.98

COINTREAU LIQUEUR or COINTREAU LIQUEUR & BRANDY Fifth \$4.98

MILLER HIGH LIFE BEER
Case of 24—12 oz. Throw away bottles Case \$3.59

HAMM'S BEER
Case of 24 — 12 oz. Throw Away Bottles \$3.79

SIUNTINIAI — DOVANOS Į SSSR
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(Licensed by Vneshtorg)
EXEKUTYVIS OFISAS
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, New York — Tel. IN 7-5522

DĖMESIO DĖMESIO

Pranešame, kad pagal naują susitarimą tarp Vneshtorg, Maskvoje ir Package Express jau dabar galite siųsti savo giminėms ir draugams siuntinius į SSSR, jie nieko neturės primokėti gaudami įvairiausių produktų siuntinių-dovanas, kurie bus sudaryti iš SSSR gamintų pirmos rūšies produktų.

Čia nurodytos kainos yra VISOS IŠ LAIDOS produktams parinkti ir jiems nušūsti į bet kurią SSSR dalį.

Užsakyti siuntiniai sudaromi Maskvoje, Odesoje ir Rygoje.

Siuntiniai bus įteikti gavėjui po 10-20 dienų užsakymui atėjus į Maskvą.

Siuntiniam galima užsakyti ir delikatesus, tarp jų — juodąją irką, vėžių konservus, šprotus, saldinius ir ktus.

Siuntėjams gali siųsti dovaninių siuntinių kiek nori. Yra ir paruošti, standartiniai siuntiniai, arba galite pasirinkti produktus patys iš katalogo.

Firma atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos po pietų.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	IN 7-6463
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	314 MARKET STREET	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	RE 2-7476
COHOES, N. Y.	13 SARGENT STREET	FE 7-2727
FARMINGDALE, N. J.	FREEWOOD ACRES	363-0404
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENSTOWN, PA.	126 TIGHMAN STREET	HE 5-0415
ROCHESTER 5, N. Y.	538 HUDSON AVENUE	RA 5-4210
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO. VERMONT AVENUE	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	HU 6-2818
BAITIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO, NEW YORK	701 FILLMORE AVENUE	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS. CAMPAU AVENUE	TO 8-0298
HARTFORD 6, CONN.	643-47 ALBANY AVENUE	CH 7-5164
JERSEY CITY, N. J.	303 GROVE STREET	HE 5-6368
SYRACUSE 7, N. Y.	1200 South Avenue	GR 5-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS. CAMPAU AVENUE	TO 9-3980

REIKALAUKITE MŪSŲ NAUJŲ KATALOGŲ SOVIETINIAMS PRODUKTAMS
Dovanų pristatymas ir apsauga garantuojama.

Doreen Tempest, Allegro baletas bendrovės balerina, šokianti naujo lietuvių teatro premjeros spektaklyje Roberto Lunnon'o baletas pagal Bartok'o muziką. Nuotrauka Roy Round

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.
3240 S. HALSTED ST. Telef.: CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ, PARDAVIMAS IR TAISYMAS
ORO VĖSINTUVAI — AIR CONDITIONING

4 1/2% 5%
current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
Už 1 metų investavimo bonus mokoma 4 1/2% dividendų kas pusemetį ir dar išmokama po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., Antrad., Penkt. ir Šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaroma; Ketvirtad. 9 v. r. — 3 v. v.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PResp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt., nuo 9 iki 9:30. kitom dienom nuo 9 iki 6 v.v.
Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. popiet.

Parodos Clevelande ir stabeleėjimas prie Romo Viesulo

(Atkelta iš 1 psl.)

darbo ir pastangų, kad ši galerija būtų pati geriausia ko-kybe ir gražiausia bei jaukiausia savo vidaus įrengime.

Clevelando meno muziejaus kuratorius, apsilankęs šioje galerijoje, pastebėjo, kad tokia galerija turėtų būti ne čia, bet New Yorke; ji per gera Clevelandui!

Galerijos vardas skamba tarp tautinai, tačiau tai yra tikra lietuviška meno galerija — tramplinas mūsų menininkams ir amerikiečių dėmesio akiratį.

Trumpu laiku "Gallery International" jau spėjo Clevelando visuomenei pristatyti skulptorių A. Mončį iš Paryžiaus, tapytoją A. Dargį iš Vokietijos ir V. K. Jonyną, pagarsėjusį Amerikoje Vatikano paviljono dekoravimu.

Ir dabar, kaip jau minėjau, čia vyksta dviejų Gugenheimo premijų laimėtojų paroda. Romo Viesulo grafika ir Frans Wildenhain'o skulptūra bei keramika.

Ši pastaroji paroda Clevelando meno kritikų tarpe sukėlė nepaprastą susidomėjimą šių dviejų menininkų darbais. Abu menininkai yra nepaprastai stiprūs savo vidaus pasaulio gilumu ir meno kūrinio pagrindimu.

Nuo lietuviškų dainų iki "Toro" ir Shakespeare'o

Kadangi Viesulas, kaip lietuvis, mums daugiau artimas, noriu daugiau apie jį ir pakalbėti

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Rankomis išplaustyti paveikalių rėmai. Pritaikinti paveikalams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

Ką aš, kaip jo kolega ir mokslo draugas, jaučiu, išbuvęs tarp jo sukurtojo pasaulio ilgesnį laiką?

Romas Viesulas yra lyg užversta knyga. Neatversi — išeisi tuščias, nieko nesužinojęs, nusivylęs. Tačiau, kai jį atidengsi ir pradėsi jo darbus skaityti — tikrąja prasme skaityti — jis tave nuves nuo lietuviškų dainų per Meksikos karštąsias bulių arenas į beveik visiškai abstraktų Shakespeare'o tragiškąjį pasaulį. Laisvas piešinio apvaldymas ir mįslingas techninis kūrinių išpildymas suteikia žiūrovui malonumo ir leidžia ilgiau sustoti ties kiekvienu jo darbu, atidžiai skaityti dainą ar poemą — išgyventi tuos jausmus, kuriuos jis jautė, piešdamas, akmenyje (litho).

"Toro" — poema, paties Viesulo parašyta tuomet, kada jis gyveno Meksikoje ir stebėjo arenoje vykstančią agonišką ir beviltišką jaučio (toro) ir torero dvikovą.

Jo litografijoje skaitome ir matome, taip kaip užmerkę akis galėtume matyti, saukiančią kraujo ištroškusią minią, jaučio beviltiškas pastangas nusi-kratyti savo persekiotojų su baltu torero rūbu, dulkes, saulę ir kraują — trykštantį kraują!..

Tai poema "Toro" — gyvulio beviltiška kova su žmogumi — pralaimėjusio paskutinis žvilgsnis į žmogų, areną, prieš sukrentant karštos saulės iške-pintam smėly.

Viesulo dainų cikle kartu su juo dainuojame paprastas liaudies dainas, neišmargintas kompozitorių harmonizacijų įvairumais ar meistriškais dainų išpildymais...

Jauti jas skambančias giliai širdyje ten toli, toli — Lietuvos kaime.

Litografija "Zemė" — tai mūsų jaunoji karta, išauganti iš prosenolių kaulais patręšto juodžemio. Kuo ilgiau būni galerijoje, tuo daugiau Viesulas tau kalba apie žmogaus meilę žemei, apie džiaugsmą nugrubusiose rankose, apie minios žiaurumą, apie mirtį ir begalybę.

Paskutiniame "Hew" cikle, R. Viesulas, galima sakyti, yra vi-

Frans Wildenhain
Iš parodos "Gallery International" patalpose, Clevelande

siškai abstraktus. Pasijunti, kad esi nepakankamai pasirengęs šį jo kūrinį, paremtą Shakespeare'o tragiškumu, tiesiog išsilie-jimu iš žemiškųjų sferų begalybėn, suprasti.

Bedėstydamas R. Viesulo darbų parodą kartu su p. p. Ged-gaudais, turėjau progos ir laiko gerai menininko kūrinius išanalizuoti, tačiau keista — dar ir dabar jaučiuosi, kad dar daug jo "poemos" puslapių neper-skaičiau ir nežinau, ar perskai-tysiu. Norint Viesulą pažinti, reikia pirmiausia daug lietuvių, amerikiečių ir aplamai pasaulio rašytojų perskaityti ir pajusti šio laikotarpio gyvenimo pulsą, pajusti filosofines ir psichologi-nes sroves, kurios nejučiomis mus neša tolyn į mūsų būsimosios kultūros — egzistencijos ateitį.

O kad taip ir toliau...

Clevelando lietuviai, perėję šį lietuvių menininkų seminarą, manau, daug ką išsiaiškino ir įgavo žinių daugiau nei pirmo kurso studentas, lankydamas meno mokyklą, žinoma, jeigu jie tas parodas tinkamai išstu-dijavo, išdiskutavo ir bandė ras-ti atsakymą savo jausmų pasaulyje. O kiek techninių ir medžiaginių įvairumų darbų at-

Lietuvos idealais gyvenęs žmogus

Atkelta iš 3 psl.

no lietuvių skirtingumą nuo lenkų ir tuo ugdė lietuvių tautinę sąmonę ir kėlė savarankiškos Lietuvos idėją.

Ivertinimas atėjo vėliau

Tačiau jo idėjos tais laikais nepadarė didesnės įtakos. Gal būt, tam kliudė Daukanto su-dėtingas perijodinis stilius, o gal Daukantas buvo peraugęs savo amžių.

Tik 19-jo amžiaus pabaigos lietuviai patriotai, aušrininkai ir varpininkai, pilnai suprato Daukantą ir po kelių dešimčių įtempto darbo ir energingos vei-los metų buvo atkurta nepri-klausomos Lietuvos valstybė.

likime: aliejus, akvarelė, kera-mika, medis, metalas, stiklas.

Tokios parodos, tai mokykla, kurios mes nespėjome nepri-klausomoje Lietuvoje plačiai visuomenei parengti. Jei taip toliau žengsime, mūsų vaikai negalės sakyti, kad jų tėvai at-silikę, kaip Grigo ratai, ir daro gėdą svetimtaučių akyse savo naivumu ir savo "old fashion"...

MŪSŲ POKALBIAI SU DIEVU

(Atkelta iš 2 psl.)

pagrindinė maldos problema mūsų laikais yra sugebėjime priimti maldos išklaušymą. Mal-dos išklaušymas dažnai ateina visai iš nelauktos pusės. Kar-tais jis yra vos pastebimas. Įvairūs mūsų nusiteikimai ir linkimai kliudo mums jį išgirs-ti. Ir tokiu būdu malda pasilie-ka nepasisekusių santykiavimu.

Kai santykiujame su tokiu plačiu ir giliu asmeniu, kaip Dievas, labai svarbu yra nenu-rodyti jam maldos išklaušymo būdų. Mums atrodo tik vienas galimas kelias iš mūsų proble-mos, o Dievui yra akivaizdžiai aiškūs šimtai ir tūkstančiai išei-čių iš mūsų problemos. Dievas yra milžiniška planų vienybė. Dėl to naudokimės maldosje pa-prasčiausiu mandagumo dėsniu. Paprasčiausiai gerbkime savo pokalbininką. Visų pirma nesidėkime tuo, kuo nesame, ir an-trą, nedikuokime jam. Pripažin-kime jo teisę bent tiek, kiek mes pripažįstame kitam garbin-gam pokalbininkui.

Maldos formų ir Dievo atsakymų įvairybė

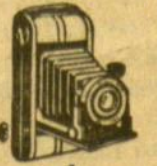
Dėl to, kai Yla veda šiandien iš naujo lietuvišką visuomenę maldos gyvenimui, verta yra atkreipti dėmesį ne vien į mal-dos formų įvairybę, kurią jis sutelkė tikrai didele, bet ir į dieviško atsakymo į malda įvai-rybę, kuria disponuoja visaga-lis Dievas. Ir būkime tikri, kad ta atsakymų į malda įvairybė yra didesnė už mūsų tautos maldos formų įvairybę, čia rū-pestingai kun. Ylos surinktą vienan leidinim.

Taigi, kai pasimelsime ir kai padarysime Dievui savo pareiš-kimus ir prašymus, susitelkime prie tos begalinės jo planų įvai-rybės ir leiskime jam laisvai į mūsų malda atsakyti. Būkime tikri, kad tas atsakymas, kurį mes išgirsime, nors ir kažin kaip keistas ir nesavas, ar pir-mu žvilgsniu neprimtinamas mums atrodytų, yra mus mylinčio tė-vo atsakymas, kuris negali bū-ti kitoks, kaip mums naudingas. Atsakymas, kurį mes gausi-me į savo malda, ateis įvairiais keliais. Kartais tą atsakymą at-neš žmona vyrui ar vyras žmo-

nai, kokių pasakymu ar veiks-mu, kuris maldos kontekste tu-rės daug gilesnę prasmę, negu pats sakytojas ar veikėjas su-prato. Jis bus tarsi žmogiškasis Šv. Rašto autorius, kuriuo Die-vas naudojasi savo pareiškimui ir kuris ne visą savo rašomųjų dalykų prasmę suprato. Kar-tais atsakymas į malda ateis kokių įvykių: geru ar blogu. Reikia tik turėti klausą, atvirą Dievo žodžiui.

— Nopaisant kiek nusivylimų ir sikausmų tektų patirti, jau-nystė be romantikos yra nuoga, kaip uola, kurioje neauga net pavasario gėlės.

—Sally Salminen.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupyste pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasi-rinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street

Chicago 29, Illinois
Tel. PR 6-8998

ARTISTIC BEAUTY SALON
2711 West 71st Street
Telefonas HE 6-1098
Sav. VL. ANDRIJAUSKAS
Čia pat galėsite pirkti aukštą rūšies kosmetikos priemones.
Val.: nuo 9:30 v. r. iki 6:30 v. v.
Treč. ir penkt. nuo 9:30 v. ryto iki 9 val. vakaro.

Taupykite

MES MOKAME

4 1/2

ANT VISŲ SĄSKAITŲ %

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10,000 apdrausta Federalios valdžios agenturoje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

RŪTA

MARQUETTE PARKE
6812 So. Western, PR 8-3493
Čia gausite lietuviškus valgius, pri-taikytus jūsų skoniu!

Atdara kasdien nuo 7 v. r. iki 8 v. v., o sekm. nuo 11 val. ryto iki 8 val. vakaro.
J. ir K. Baltramionai, Sav.

Du kiemai automobiliams pastatyti veltui. Į vieną galima įvažiuoti iš Western Ave., o kitas užpakaly namo.

Chicago Savings AND LOAN ASSOCIATION

Duodame paskolas namams pirkti, statyti naujus namus arba perfi-nansuoti jūsų seną paskolą naujai susidariusioms jūsų sąlygoms. Atsi-minkite, kad Chicago Savings labai lengva pasiekti telefonu ir pasiteirauti apie mūsų sąlygas. Dar geriau atvykti asmeniškai ir gauti nemokamą pa-tarimą iš geriausio šios srities specialisto.

Svarbu pasirinkti vietą pinigams taupyti, bet dar svarbiau pasirink-ti vietą, iš kurios gali finansuoti arba gauti paskolas savo namams ar apartamentui. Kviečiame bet kada užėiti, būsite nuoširdžiai sutiktas!

HANDY HOURS

Monday 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday .. Closed All Day
Thursday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M.-12:30 P.M.

Marquette Parke -- Amerikos Lietuvių Sostinėje

6245 SO. WESTERN AVE., CHICAGO 36, ILLINOIS GRovehill 6-7575

Chicago Savings & Loan Association žymesniųjų krašto finan-sinių įstaigų tarpe yra viena stipriausioji, saugiai ir pavyzdin-gai tvarkanti savo įstaigos reikalus. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia įstaiga, bet dedame pastangas visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams, ir siekiame visada būti stiprūs finansiškai. Chicago Savings

bendrovė per visus 40 savo gyvavimo metų visuomet yra iš-mokėjusi savo taupytojams pilną taupomą sumą ir mokėjusi ne mažesnius, kaip 3% dividendus.

Šios bendrovės vadovybė ir šiandien tęsia tą pačią atsar-gią, bet protingą administravimo politiką, kuri apsaugo Jūsų santaupas ir neša gerus dividendus.

4 1/2

Current Dividend on Investment Accounts

- Vacation Club
- College Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of Insurance
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamp Machine Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-in Window
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Vinco Krėvės "Pagunda" išleidžiama angliškai

Knyga aptariama, kaip išskirtinė tokios temos apysaka

V. Krėvės knyga "Temptation" (Pagunda) išleidžiama Manyland Book leidykla. Šioje ilgesnėje apysakoje V. Krėvė pasakoja apie rusų kilmės prancūzų žurnalisto Lemain'o susitikimus su aukščiausiais Sov. Sąjungos pareigūnais, kur atskleidžiama jų kėsiai ir užmojai santykiuose su Vakarais. Knyga yra nepaprastai aktuali ir turėtų sukelti amerikiečių, o ir kitų susidomėjimą, nes yra atremta į realybę. Knyga pasirodys rinkoje jau po švenčių. Čia spausdiname knygos įvadą, kurį parašė prof. Ch. Angoff.

*

Logika ir realioji politika dažnai yra buvę aršiausi padarumai ir pažangos priešai. Galima pateikti tariai protingų išvedžiojimų beveik bet kuriam blogam siekiui, kaip daryta ir hitlerinio režimo išlaikomų filosofų. Taipgi galima bent laikinai, baltai nuplauti beveik kurį tik nori žiaurumą, remiantis realiaja politika. Taip darė ir Leninas, ir Stalinas, ir Chruščiovas; amžių bėgyje taip darė kiekvienas tironas, nežiūrint, koks jis bebūtų — proletaras ar dar koks. Prijunkite diplomatinį rafinuotumą prie realiosios politikos ir delne turėsite visą nuo pradžios iki dabarties bolševikinės vergų valstybės istoriją.

Krėvė šitai gerai žinojo. Jis bandė paslaptiną būdu "derėtis" su Maskva, kai komunistai pradėjo "išlaisvinti" jo mylimą Lietuvą. Jo pirmoje, kaip Lietuvos užsienio reikalų ministerio, kelionėje į Maskvą 1940 m., jis tuojau pamatė, kad negalima derėtis su priešu, nepripažįstančiu garbingo elgesio tarptautiniuose reikaluose. Jo kartus nušvilimas pagaliau nukreipė jį tremtin, kur rašytojas atsidėjo mokytojo darbui ir kūrybai iki pat 1954 m., kai mirė, sulaukęs 72 m. Krėvė rašė labai daug. Vienas jo kūrinių "Pagunda", pirmą kartą lietuviškai pasirodė 1950 m. Chicagoje, dabar išeina angliškai vertime.

"Pagunda" yra tvirtai faktais pagrįsta novelė. Tiesa, ji yra plonai dangstyta autobiografinės riekės. Tačiau ji nėra reportažas, nepaisant, kiek ji būtų tikroviška. Būdamas tikras romanų rašytojas (vienas geriausių mūsų laikuose), Krėvė šio pasakojimo rėmams panaudojo savo gyvenimą, iš kurio jis iškėlė, galima sakyti, santrauką turinimo įvalgumo į totalistinę mentalitetą. Užmojo išdava — trumpas, gigantiškų dimensijų kūriny, kuris yra tikrai vienas geriausių, spaudoje pasirodžiusių, komunisto valdininko ir komunisto intelektualo portretų.

Aktualus Krėvės pasakojimas yra savyje labai paprastas. Viktoras Lemain'as rusų - prancūzų kilmės, gimęs Petrograde, giliai myli savo kraštą. Pirmojo pasaulinio karo rezultate iškilius bolševikas, jis taipgi norėjo dalyvauti šiame "kilniame eksperimente". Tačiau antiintelektualinė banga, nušlavusi Rusiją, nutraukė ir Lemain'o bandymus, ir jis pabėgė į savo anturą tėvynę — Prancūziją. Ten jis tapo žurnalistu. Ir čia Krėvė atskleidžia mums gėdinantį žvilgsnį į gerokos prancūzų žurnalizmo dalies etiką. Antrasis pasaul. karas atgaivina Viktoro meilę Rusijai, ir jis tampa garbingu Prancūzijos delegacijos Rusijai nariu. Iki šio laiko jis jau pramoko nekęsti Amerikos, "šalies, neturinčios ne tik kultūros, bet net nė mažiausio supratimo, ką mes europiečiai laikome kultūra".

Greitai Viktoras tačiau pradėjo suprasti, ką reiškia taipgi rusiška kultūra. Valdžininkai

bandė apšviesti ir persunkti jį komunistinių priemonių kilnumu. Ir nors jie to nesakė, anų priemonių tarpe buvo: jo lagaminų patikrinimas, išėjus jam iš viešbučio kambarių, ir ieškojimas "pavojingų" dokumentų ir ginklų. Viktoras visą laiką rašė dienoraštį, išmargintą savo atvromis pastabomis apie žmones ir vietas. Jis greitai suprato, kad bus labai sunku išsaugoti šią knygėlę. Dar didesni sunkumai jam pasitaikė, kovojant su komunistų bandymais paversti jį Rusijos šnipu ir žurnalistine sovietinių totalitaristinių vadų prostitute.

Komunistai jam pažadėjo pasakiškus turtus ir "statusą", drauge grąsindami mirtimi, jei jis drįstų išspausdinti savo "melus" apie Rusiją Prancūzijoje ar kur kitur. Jie jam priminė ir keletą kitų asmenų, kurie šiuo atveju buvo neišmintingi: jie visi paslaptinai pasimirė.

Viktoro žodinės dvikovos su engėjais yra beveik psichologinio zondavimo šėdevaras. Šios pasakojimo vietos yra tokios ryškios, kad jos, tur būt, atspindė tikrą panašių incidentų seriją paties Krėvės asmeniškame gyvenime.

Taipgi yra ir kitų gerumų šioje knygoje, kuri, tikimasi, bus skaitoma ir kaip literatūrinio meno kūrinys ir kaip mūsų laikų dokumentas dar ilgai ilgai po aibės kitų, ta pačia tema parašytų knygų užmiršimo. "Pagunda" tikrai yra reikšminga knyga.

Charles Angoff
(Lietuvių k. išvertė A. Ndž.)

— Mes visi žinome, kad tautinė prasme esame išmesti į tuščią erdvę. Žinome faktą, bet neišmąstome galutinių išvadų. Tuščioje erdvėje gyvas organizmas išsilaiko, jei su savim turi kvėpuoti reikalingo deguonio. Mūsų tautinei gyvybei išlaikyti irgi reikia deguonio, lietuviško deguonio, kurio generatoriumi svetimame krašte gali ir turi būti lietuviška šeima. Dabartinėse sąlygose niekas negali jai tų teisių atsaukti nei nuo tų pa reigų atleisti.

—J. Kojelis

Vincas Krėvė pasirašo lietuviškojo kryžiaus pašventinimo akto poverto metalo Glasenbacho lietuvių stovykloje, Austrijoje.

NAUJILEIDINIAI

• Dainavos ansamblio tik ką išleistoji jo įgiedotų giesmių plokštelė yra gražus indėlis į dėmesio vertus ir gana retus šios rūšies mūsų leidinius. Ansamblis šia plokštele puikiai užsirekomenduoja, o drauge ir pagerbia savo mirusį dirigentą ir muzikinį vadovą Stepą Sodeiką, kuris, gyvas būdamas, pats svajojo apie tokią religinės nuotikos kūrinių plokštelę. Visi plokštelėn ansamblio įgiedoti kūriniai, pagal Dainavos tradiciją, yra mūsų kompozitorių, gerokai jų dalis yra kalėdinės ir velykinės giesmės. Plokštelė yra graži Dainavos ansamblio kalėdinė dovana lietuviškai visuomenei.

• THE MARIAN gruodžio mėn. numeris išėjo pasipuošęs lietuviškais kalėdinės eglutės ornamentais, papuoštais menininkės sesers Gratijos, apie kurią šiame numeryje rašo Stan Kancewicz. Kalėdine mintimi

straipsnį duoda iš protestantizmo atsivertusi poetė, rašytoja Verla A. Mooth. Patrauklių pasaulio poetų citatų pynė pavaizduoja Kristaus gimimo atgarsius žemėje. Kompozitorius dr. L. Simutis rašo apie kalėdines giesmes. Airių rašytojas Liam Brophy, gyvenęs Dubline, rašo platesnio dėmesio vertą straipsnį apie Tylos Dievo Motiną. Dienraščio "Chicago's American" redakcijos narys S. Pieža dramatiškai perteikia savo pergyvenimus ir pasikalbėjimą su nusikaltėliu, išvedamu mirties bausmei į elektros kėdę. Tėv. Ant. Švedas pasakoja savo nuotykius Argentinoje. Žurnalas įvairus ir turiningas.

• SV. PRANCEKAUS TREČIOJO ORDINO RITUALAS. Pagal angliškąjį ritualą spaudai paruošė Trečiojo ordino Sv. Kazimiero provincija, išleido prel. Pr. Juras. Mūsų pasišventęs lietuviškojo spausdintojo žodžio puoselėtojas prel. Pr. Juras duoda dar vieną naują religinės srities veikalą, kurio pasirodymas atskleidžia ir mūsų tėvų pranciškonų gražias pastabas parūpinti reikiamų leidinių tekstus. Šis leidinys skirtas tik vienam — trečiojo pranciškono ordino — sąjūdžiui, jungiantis į bendras pastabas stiprinti liturginį sąjūdį. Šis ritualas apima tretininkų susirinkimo maldas, generalinę absoliuciją, Sv. Tėvo palaiminimą, įvairias tretininkų apeigas, vizitaciją, tarybos rinkimo bei kongregacijos įkūrimo apeigas ir maldas, jubilatų iškilmes, tretininkų dažniau naudojamus lotyniškus himnus ir lietuviškas giesmes. Ryškus šriftas, rūpestingai tikrinta kalba. Belieka pageidauti, kad rastųsi kas su panašiu pasišventimu paruoštų ir išleistų bendrąjį lietuvišką ritualą ir lietuvišką, visas dienas apimantį mišiolėlį.

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident call)
GR 6-7777 24 hour towing service

Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai.

BODY & FENDER WORK

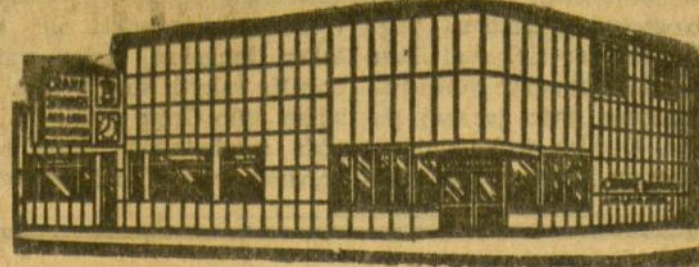
PAINTING, MECHANICAL REPAIR
2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS CESAS

Pristatome Visokių Rūšių
STATYBAI IR NAMŲ
PATAISYMIUI MEDŽIAGA

CARR MOODY
LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 S. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAFayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D.
Dividendi mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v.
PIRM. ir KETV. 9 v. r. iki 8 v. v.
SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SUSTOKIT, APŽIURĖKIT —
RASITE KAI KĄ NAUJO ŠVENGIŲ SEZONUI PAS

STEIN TEXTILE CO.

Didelis užuolaidų skyrius, kuriame galite savo langams pasirinkti urminėmis kainomis iš tūkstančių jardu užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokadės, "boucle's", "fiberglass". Jei jus nemokat siūti, mes jums jas pagaminsim.

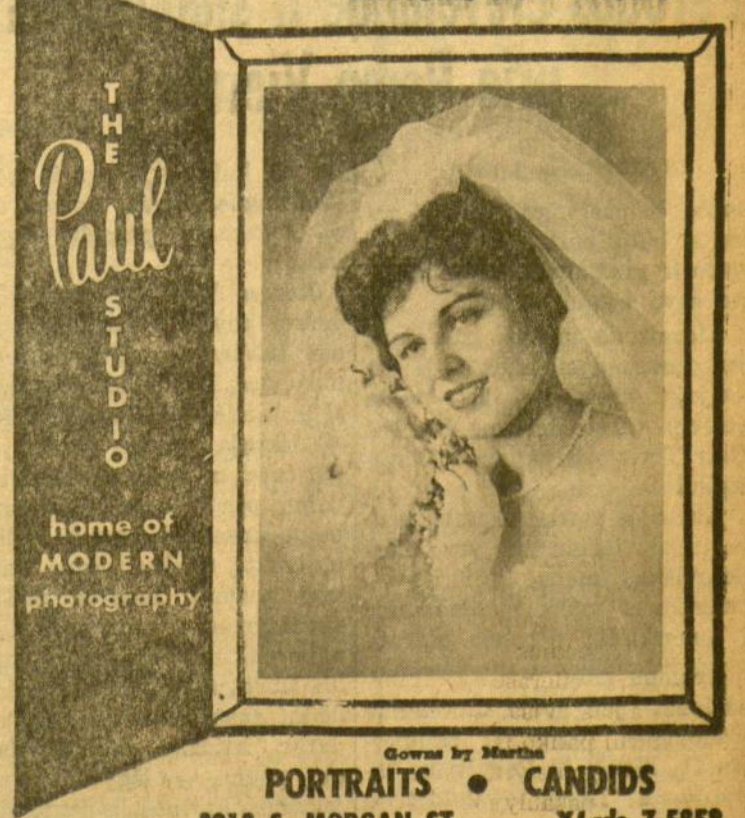
PIRSKIT NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpina vilninių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo, angliškių medžiagų paltams ir kostiumams siuntimui artimesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas! Gavom spec. medžiagų paltams kaip vyru, taip ir moterų: veliūro, žinčios, "needlepoint" ir kitų.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Sekm. uždaryta. Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę. Jefferson St., Cherrin's alkštėje.

FOTOGRAFAS
ŽAVIOMS NUOTAKOMS

home of
MODERN
photography

Portraits • CANDIDS
3213 S. MORGAN ST. Yards 7-5858

PRASMINGIAUSIOS KALĖDINĖS DOVANOS!

Manyland Books, Inc. yra pirmoji ir vienintelė pasaulyje lietuvių leidykla, kuri leidžia geriausias lietuvių rašytojų veikalus angliškai. Jos leidiniai palankiai vertinti JAV ir Anglijos spaudoje. Būkit lietuvių kūrybos ambasadoriai! Remkit leidyklos pastabas, pirkdami jos leidinius ir dovanodami savo draugams!

Pasinaudokit prieškalėdiniu papiginimu!

SELECTED LITHUANIAN SHORT STORIES (ryškiausi mūsų rašytojų kūriniai)	Buvo Dabar
LITHUANIAN FOLK TALES	\$5.00 \$4.00
THE HERDSMAN AND THE LINDEN TREE (Vincas Krėvės realistiškai apsakymai)	\$4.50 \$3.50
HOUSE UPON THE SAND (Jurgio Gliandos Time žurnalo išgirtas romanas)	\$3.95 \$3.00
THE ORDEAL OF ASSAD PASHA, I Seiniaus satyra	\$2.00 \$1.00
MEMOIRS OF A LITHUANIAN BRIDGE (Prasmingi ir gražiausi V. Kudirkos kūriniai, labai vertingi tam, kuris mokosi anglų kalbos)	\$2.00 \$1.00
LITHUANIAN QUARTET (Barono, Katiliškio, Landsbergio ir Seiniaus naujausi kūriniai)	\$4.95 \$4.00

Papiginimas galioja tik iki 1964 m. gruodžio mėn. 24 dienas. Užsakymus su čekiu ar paštu perlaida siųskit šiuo adresu:

Manyland Books, Inc. Box 266, Wall St. Station, New York, N. Y. 10005

VANDER WAGEN

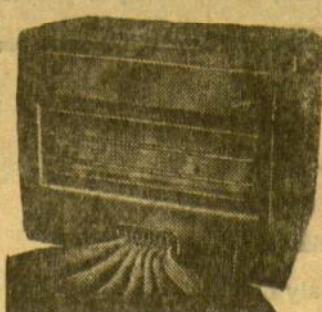

ANGLYS

SINCLAIR ALYVA

SuperFlame

3605 West 63rd St. PORTSMOUTH 7-8020

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmadi. ir ketviri. 9-9 val., antr. treči. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmd. atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šniap ką apdrausti, reikalingi agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimel ištikus neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI SIŪ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE CO.
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE CO.
WESTERN CASUALTY & SURETY CO.

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 800

Telefonas CEntral 6-5206

Remkite tuos, kurie skelbiasi dienr. Drauge.

AUKSTOS KOKYBĖS DEIMANTAI

AUKSINIAI PAPUOSALAI

IMPORTUOTI LAIKRODŽIAI

IRA MARKS, President

ST 2-6800

Poeto Vytauto Mačernio mirties dvidešimtmetis bus paminėtas Chicagoje

Siemet suėjo jau dvidešimt metų, kai liepanojančio karo maišatyje žuvo vienas talentingiausių tada dar jaunosios kartos mūsų poetų Sodrius savo poezijos vaizdais ir filosofinės minties gilumu Mačernis iš karto atrėpė į save literatūrinio elito dėmesį. Draugų skatinamas, kiek abejingiau sutiktas vidurinėsios kartos, o labiausiai sutvirtintas viešo prof. V. Mykaloičio - Putino pripažinimo, Mačernis, kaip ir Čiurlionis, lyg nujausdamas artimą mirtį, rašė savo eilėraščius įtemptai skubėdamas. Visa, ką jis mūsų literatūrai paliko ir kas jo draugų pastangomis yra išleista laisvajame pasaulyje "Poezijos" knygoje, tai tik trejų, neramių karo metų darbas. Bet ir šis pa-

likimas jau liudija stiprią poetinę asmenybę, pačioje savo jaunystėje jau prakalbusią savita ir nenuoduota kalba.

Meno draugija "Satrija", kurios nariu Vytautas Mačernis buvo, š. m. gruodžio mėn. 27 d. (sekmadienį) 3 val. popiet "Draugo" redakcijos patalpose rengia mirusio poeto minėjimą. Paskaitą apie Mačernio kūrybą ir jo asmenybę skaitys poeto studijų draugas Kazys Bradūnas, Rinktinės ištraukas iš Mačernio poezijos rečituos aktorė Leonarda Barauskas ir Kazys Veselka. Minėjimo rengėjai kviečia mūsų literatūros bičiulius šiame poeto prisiminime dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

● Giedrės Zumbakienės meno paroda šiuo metu vyksta "Draugo" redakcijos fojė, 4545 W. 63rd St., Chicagoje. Paroda galima lankyti redakcijos darbo valandomis nuo 9 v. r. iki 4 v. 30 min. popiet; šeštadieniais iki 12 v.; sekmadieniais paroda uždaryta. Parodoje dailininkė yra išstaciūsi 25 tapybos ir emalio darbus, kuriuos vietoje galima ir įsigyti. Dailininkės tapybos darbai, o ypač jos emalės, yra puikios dovanos artimiesiems artėjančių švenčių proga.

● Kun. Algimanto Kežio, S.J., nuotraukų paroda rengiama Meno institute, Chicagoje meno institutas (Chicago Art Institute) yra viena žymiausių šios rūšies institucijų ne tik šiame didmiestyje, bet taip pat ir visose JAV. Jo patalpose paprastai rengiamos parodos tik jau žinomų dailininkų.

Šis institutas taip pat rengia ir nuotraukų parodas, kurios savo meniniu lygiu yra taigai vertos išskirtinio dėmesio.

Kun. Algimanto Kežio, S.J., antrąją nuotraukų parodą, vykusią prieš dvi savaites Jaunimo centro patalpose, aplankė ir Chicagoje meno instituto nuotraukų skyriaus kursorius P. Hugh Edwards, lydimas meno kritiko. Jie kadaise taigai lankė ir pirmąją A. Kežio parodą.

Apžiūrėję parodą, jie pareiškė, kad labai norėtų ją surengti ir meno institute, tik nežinia, ar leis laikas, nes parodų tvarkaraštis jau sudarytas visiems 1965 metams.

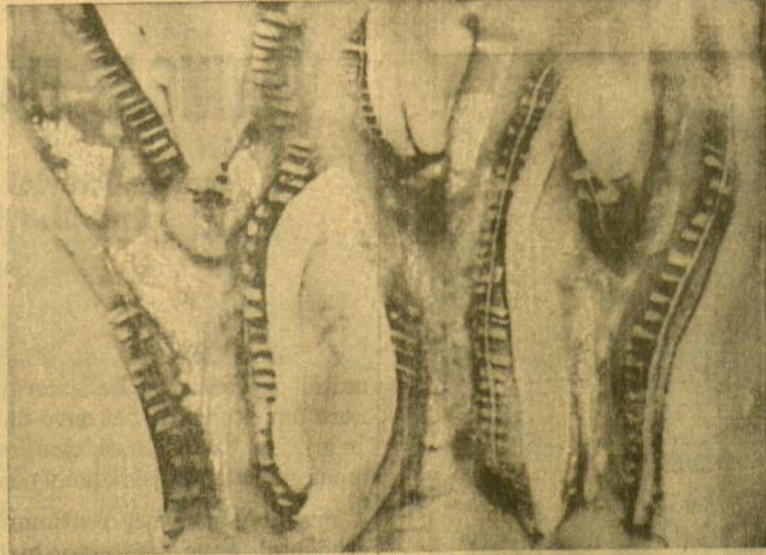
Šiomis dienomis kun. Algimantas Kežys, S.J., gavo laišką iš P. Hugh Edwards, kuris rašo, jog jis ir jo kolega išsinešė iš parodos gražiausius išpūdžius ir džiaugiasi šių nuotraukų menininko dideliu talentu bei padaryta pažanga penkerių metų laikotarpyje (nuo pirmosios parodos).

Toliau jis rašo, kad norėtų šią parodą matyti daugiau nei vieną kartą ir vėl džiaugtis toms nuotraukoms, kurios jam nepaprastai patiko.

Todėl jis nutarė surengti kun. Algimanto Kežio, S.J., nuotraukų parodą Chicagoje meno instituto patalpose nuo gegužės 25 iki liepos 18 dienos, kad ir plačioji Chicagoje visuomenė galėtų pasigrožėti šiomis meniškomis nuotraukomis.

Kun. Algimantui Kežiui, S.J., sutikus, šiai rengiamai parodai bus atrinktos nuotraukos iš abiejų anksčiau rengtų parodų. (-vk-)

● Simano Daukanto 100 metų mirties sukakties minėjimas Chicagoje yra rengiamas Lietuvių istorijos draugijos gruodžio mėn. 13 d., 3 val. popiet, Jaunimo centre. Paskaitą apie Simaną Daukantą skaitys istorikas dr. Juozas Jakūtas. Meninėje minėjimo programoje dainuos solistė R. Mastienė, akompanuojant M. Motekaičiui, ir M. K.

Giedrė Zumbakienė Sventieji medžiai (emalė)
Iš parodos "Draugo" redakcijos fojė, Chicagoje

FILMŲ IVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENĖ

Moters įsigeidimas brangenybių

Gan sumanaus ir įdomaus filmo "Topkapi" antraštė yra ne tik labai nesuprantama, bet net atbaidanti. Atrodo, lyg kokio japoniško ar indų filmo pavadinimas. O, pasirodo, tai liečia turkų sostinėje Istanbule vienų rūmų muziejų — Topkapi.

Ir visas turinys pinasi apie auksinio, ceremonialinio vieno sultono kardo pavogimą iš to muziejaus. Jis papuoštas keturiomis brangiausiais emeraldais.

Pats filmas yra gera pramoga suaugusiems — puikus derinys humoro ir kriminalinių įvykių. Vystosi greitu tempu, re-

žisujamas gabaus Jules Dassin, turinčio gerą skonį bei talentą. Daugiau kaip prieš pus-

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

BE MUITO, licencijos ir kitų mokesčių!

Tokius siuntinius galima pasiųsti per mus iš sandėlių esančių Sovietų Sąjungoje. Taip, siunčiame automobilius, motociklus, dviračius, stuvamas mašinas, akordeonus, radijo ir televizijos aparatus, medžiagas, maistą, svaiginamus gėrimus, cigaretes ir t.t.

Taip pat be jokių kliūčių galima siųsti į Lietuvą maistą, medžiagas ir kitas prekes iš Anglijos.

Kviečiame pasinaudoti proga pasiųsti jūsų giminėms specialų labai vertingą

ŽIEMINĮ SIUNTINĮ — P-3

susidedantį iš dviejų atkarpu po 3 jardus dviems paltams labai šilto angliškos ULSTER medžiagos ir vienos atkarpos 3½ jardų ekstra geros angliškos medžiagos žieminiams vyriškam arba moteriškam kostiumui tik už

\$75.00 su Sov. maitu ir pasiuntimu.

Taip pat dar galima pasiųsti mišrų aukšto kaloriteto maisto 22 svarų siuntinį M-13 susidedantį iš taukų, kakavos, miltų, kavos, šokolado, cukraus, arbatos ir prieskonių tik už

\$30.00 su Sov. maitu ir pasiuntimu.

Be to dar tebesiunčiame labai didelį pasisekimą turėjusių specialų tvirtų ir gražių vilnonių angliškų medžiagų siuntinį V-3, susidedantį iš trijų atkarpu trims kostiumams po 3½ jardų, viso 10½ jardų tik už

\$55.00 su Sov. maitu ir pasiuntimu.

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421, Hackney Road, London, E. 2, England

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 metų.

Atstovai Amerikoje:

L. Venckus, 7030 So. Talman Avenue, Chicago, Illinois 60629. Tel. 436-0494.
GAIVA, 3570 West Vernor, Detroit 16, Michigan

MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstatymų.

A. VILIMAS

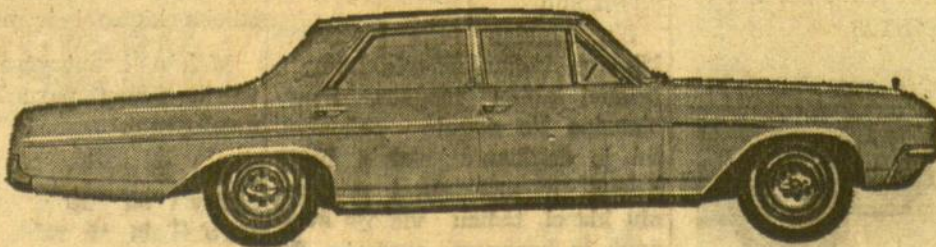
3416 S. LITUANICA AVE.
Tel. Frontier 6-1882

BUICK'as Lietuviškas Automobilis

Parduodamas 4 durų SEDAN, pilnai įrengtas: Automatinė transmisija, radio, šildytuvai, Power steering, baltos padangos (White Wall Tires), mėlynas stiklas (Blue glass) priekiniam langui.

Viso pilna kaina \$2,475

Taksai priskaitomi atskirai.

MILDA BUICK, INC.

907 West 35th Street Telef. LA 3-2022
DAN KURAITIS, savininkas

PARDAVEJAI:
Fred Garad
Leo Claraino
Edward McCarthy
Charles Kane

Wouldn't you really rather have a BUICK, 65-Buick?

prietaisų ekspertas, o Akim Tamiroff yra juokingas girtuokėlis.

Ypatingai džiuginantis bei stebėtinai komedijos aspektas, kad išvengta biuraus smurto, nors ir liečiamas neeilusis kriminalinis įvykis.

tuzinį metų jis pastatė savo garsiąją klasikine prancūzų kriminalinę dramą "Rififi". Tik šis filmas pristatytas ne taip jau rimtai — daugiau iš komiškesnės pusės.

Melina Mercouri, herojė, yra žavioji Elizabeth, geidžianti turėti didžiausius ir brangiausius emeraldus pasauly.

Ji nėra jauna, o josios bruožai toli nuo tobulumo, tačiau jos stipri asmenybė prasiveržia ir dominuoja filme, šiam besiskleidžiant nuo Paryžiaus per Londoną, Graikiją į Istanbulą, nuo vilos, per čigonų mugę ir muziejų, kuris puikiai aprodomas žiūrovui, techniškai gerai paruošose spalvotose nuotraukose.

Netgi jos partneris austras Maximilian Schell, paveiktas josios dinamizmu, pameta savo įprastą sustingimą.

Peter Ustinov, rimtas dramatinis aktorius, išsukia ne vieną juoką savo puikiu komišku vaidmeniu.

Robert Mazley juokingai išdidus elektroniškų mechniškų

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakarais pirmadieniais 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

MOVING

R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna aprauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

WESTERN AUTO SERVICE

MAGRINDINIS IR SMULKOS
AUTOMOBILIŲ PATAISYMAI
4318 S. Western Chicago 9, Ill.
Sav. St. Šerba LA 3-1790

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St. Telef. GRowehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, Townhall 3-2103-09

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo lapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LAKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

Berniukas sovietiniame "rojuje"

Tos pačios, baudžiavinės buities epizodas

N. BUTKIENĖ, Reading, Pa.

Tokiu vardu sovietinis rašytojas Mykolas Dubovas parašė savo apysaką. Aprašydamas mažo berniuko pergyvenimą bei galvojimą, autorius sugebėjo atvaizduoti tikrą žvejų gyvenimą sovietų sąlygose, žvejų artelėje, nesukeldamas jokio cenzūros įtarimo, kad toje apysakoje pasakyta daugiau tiesos, negu valdančioji partija leistų. Užtenka tik peržvelgti keletą berniuko pergyvenimų įvykių ir sovietinio gyvenimo vaizdas bus aiškus.

Apysaka prasideda tuo, kad berniukas, vardu Sašukas, kartu su tėvais atvažiuoja su kitais žvejais, sudarančią žvejų artelę, prie jūros kranto. Jo motina turėjo virti visai žvejų artelei šiltą valgi. Žvejai keldavosi kikevieną rytą prieš saulėtekį ir išplaukdavo į jūrą žuvalti. Su saviem jie pasiimdavo visai dienai tik sausos duonos riekelę. Saulei leidžiantis, jie grįždavo į krantą ir tuoj pradėdavo rūšiuoti ir pakuoti pagautas žuvis, kad atiduotų jas kolchozui. Tik po to jie eidavo į savo baraką valgyti. Ir įdomu, jog nė vieną kartą autorius nesumini, kad žvejams būtų leista patiems paragauti sugautos žuvies bei iš jų išsivirti sriubos. Jie kasdien turėjo tenkintis "pachlopka", tai tiršta miltų sriuba, į kurią buvo įdedamas lašinių gabalukas. Savo pagautos žuvies jie galėdavo nusipirkti tik tada, kada kolchozo sandėly pasilikdavo jų likučiai.

Ir Sovietijoje klasių skirtumas

Toji gyvenvietė dienos metu atrodė visai tuščia, lyg visai neturinti gyventojų. Sašukas, vaikščiodamas tuščiomis gatvėmis ir pakrantėje, kartą užsoko ant žvalgų posto. Jis labai apsidžiaugė, pamatęs nors vieną kareivį su šautuvu. Sašukas girdejo, kad postas saugojo krantą nuo šnipų. Jis pats svajojo, kad užaugęs bus sargybinis ir gaudys šnipus. Jam atrodė, kad šnipai, tai žmonės, panašūs į žuikius, kuriuos reikia būtinai gaudyti ir naikinti. Tad, Sašuko akyse, sargybinis, gaudantis šnipus, buvo tikras herojus, kuriu jis pats svajojo būti.

Vieną dieną Sašukas pamatė ant kranto žmogų, gražiai vasariškai apsirengusį, kuris ten meškeriojo. Sašukui tas žmogus atrodė lyg iš dangaus nukritęs. Sašukas nežinojo, kada ir iš kur tas žmogus atsirado, bet jis buvo malonus ir užkalbino Sašuką. Greit atbėgo ir mažą mergytę, taip pat gražiai apsirengusį, Sašukui atrodanti kaip kokia pasakų feja. Sašukas net akis užmerkėdavo, pasitikrindamas, ar tik jis nesapnuoja. Paskui Sašukas sužinojo, kad tas ponas atvažiuoja iš didelio miesto su gražia, raudona mašina čia vasaroti. Kartu su ponu buvo atvažiuojanti ir jo žmona, elegantiškai pasipuošusi ponai, kuri drausdavo savo dukrai žaisti su Sašuku, kaip ji išsitarė, su tokiu driskiu, aprenktu nešvariais drabužiais. Dabar Sašukui buvo skaudu, kad jis yra laikomas žemesnio rango žmogumi, dėl savo kuklių drabužių negalinčiu pasirodyti tokiai ponai. Jis nubėgo namo pakeisti savo drabužių, bet mo-

tina neturėjo nieko geresnio jam duoti. Svaresnių marškinių motina taipgi jam nedavė, nes gi jie daug neuždirbą, kad galėtų taip dažnai marškinius keisti ir juos vėl plauti.

Vargas susirgusiai pilietei

Koks neužmirštas aprašymas sovietiško "rojaus" ir jo gyventojų lygybės. Ar ne tas pats skirtumas, kuris buvo prieš revoliuciją tarp ponų ir muzikų, tik dabar ponų rolė perėmė komunistai, atsakingi partijos ir valstybės pareigūnai, gaudami didelį atlyginimą, o muzikais tapo paprastas, cilinis pilietis, kuriam, kaip partijos doktrina moko, priklauso visa valstybė.

Sašuko motina sunkiai susirgo ir reikėjo skubiai ją nuvežti į ligoninę už 25 kilometrų. Tik vaiko prašomas, jo tėvas, "laisvo" krašto pilietis išdrįso nuieiti į kolchozą paprašyti susisiekimo priemonių žmonai į ligoninę nuvežti.

Čia autorius vaizduoja, kaip Sašuko tėvas, kartu su sūnumi, nuėjo prašyti susisiekimo priemonių. Kolchozo pirmininkas griežtai atsisakė duoti arklį ar mašiną, nes jie dabar skirti viešiesiems darbams, bet ne privačiam reikalui. Tuo metu į kolchozą buvo atvažiuovęs inspektorius - tikrintojas su valdiška mašina ir šoferiu, bet jie turėjo tuoj grįžti atgal į miestą. Sašuko tėvas, laikydamas rankose kepurę, žemai nusilenkė inspektoriumi ir su ašaromis maldavo inspektoriumi nuvežti sergančiąją ligoninę. Bet ir tas atsisakė, kad valdiška mašina nepriklauso kiekvienam privačiam piliečiui. Išgirdęs antrą kartą tokį atsakymą, tėvas, susijaudinęs ir sušilęs, nenustojo maldauti, nes jo žmona mirštanti. Tačiau inspektorius pakartotinai atsisakė, pareikšdamas, kad tai jo visai neličia, ir, patogiai atsisėdęs į mašiną, su šoferiu išvažiuavo. Sašukas, pasipiktinęs tokiu inspektorius elgesiu, norėjo skelti kumščiu į jo plačią nugarą, bet persigandęs tėvas laiku jį sulaukė.

Ponai ir vargdeniai sulygintuose sovietuose

— Kaip tu drįstum tokį aukštą pareigūną mušti? Už tokį pasiūlymą mane gali teismas smarkiai nubausti.

Inspektoriumi išvažiuavęs, Sašukas nuvedė tėvą pas elegantišką vasarotoją. Išklauses jų pra-

Vida Misiūnaitė

Negras (tušas)

IŠ MOTERŲ PASAULIO

* **Magdalena Numgaudaitė**, studijuojanti Wilson Junior kolegijoje, išrinkta rudeninio festivalio princese (Harvest Festival Princess). Jos nuotraukos buvo visuose amerikiečių dienraščiuose.

* **Marianne Atkočaitytės** nuo trauka su ilgą aprašymu buvo įdėta sekmdieniniame Sun-Times dienraštyje. Plačiai aprašoma, kaip ji su savo šeima puošia natūraliai Kalėdų eglytę — su konkorėžiais, riešutais ir t. t.

Pasišventusi Indijai 40 metų

Čikagietė vienuolė — gydytoja švenčia 40 m. savo darbo sukaktį Indijoje. Johanna Lyons, dabar 72 m.

šymo, anas sutiko nuvežti Sašuko sergančią motiną ligoninėn. Bet vasarotojo žmona ne paprastai tuo pasipiktino, kaip drįsta tokie prasti žmonės prašyti vežti jų sergančią moterį tokioje elegantiškoje ir švarioje mašinoje! Kai jos vyras vis dėlto nuvežė sergančią Sašuko motiną ligoninėn, tai kitą dieną elegantiška ponai pareikalavo savo vyrą apleisti vasarvietę, kur "liaudis" neduodanti jiems ramybės.

Štai kaip, pagal autoriaus pasakojimą, atrodo kasdieninis sovietiškas gyvenimas. Baisiausiai bijodamas valdžios, žvejys net nedrįsta paragauti sugautos žuvies, o prieš pačią valdžią stovi nusizeminęs, nusiėmęs kepurę, maldaudamas, bet ne reikalaujdamas, reikalingos būtinios pagalbos. Kyla klausimas, kuo toks gyvenimas skiriasi nuo carų laikų baudžiavos? Kaip kadais baudžiavininkas nebuvo pajėgus sukilti prieš savo ponus, taip ir dabartinis Sovietijos gyventojas nepajėgia nusikratyti ti naujo pono.

Rita Zukaitė

"Seal Harbor" (aliejus)

Iš parodos Ciurlionio galerijoje, Chicagoje

VILTINGAS NAUJAS TALENTAS

Jaunieji lietuviai menininkai reiškiasi ne vien tik Chicagoje

ALEKSANDRAS RADZIUS

Jauna menininkė Vida Misiūnaitė, gyvenanti Baltimorėje, nors dar studentė, bet savo darbais jau kelia susidomėjimą meną mėgstančioje visuomenėje.

Praėjusį pavasarį Baltimorės studentai savo koncerto metu buvo suruošę jos meno parodą, kurią lankytojai labai šiltai sutiko. Šią vasarą ji savo kūriniais rodėsi studentų ateitininkų stovykloje Dainavoje, kur jos kūriniai irgi patraukė dėmesį.

Šalia reikšimosi lietuviškoje visuomenėje, Vida Misiūnaitė turėjo progos savo kūriniais parodyti ir amerikiečiams. Baltimorės meno galerija (The Baltimore Museum of Arts) kas-

met ruošia Marylando ir aplinkinių valstybių menininkų parodą, vadinamą "Maryland Regional Show". Jon menininkams nėra lengva patekti, nes iš 1,000 ar daugiau pristatomų paveikslų atrenkama tik 200 ar 300 pačių geriausių. Prieš porą metų jį tu geriausių tarpą pateko ir V. Misiūnaitės paveikslas — jis buvo priimtas parodon. O šiemet birželio mėnesį Washingtono įvykusiame pavasario meno festivaly, kuriame dalyvavo apie 800 menininkų su nemažiau, kaip 2,000 paveikslų, Vidos Misiūnaitės išstatytasis paveikslas "Netikintis Tomas" laimėjo grafikos III premiją.

Vida Misiūnaitė šiuo metu studijuoja meną "College of Notre Dame of Maryland" Baltimorėje ir kitą pavasarį jau įsigis B.A. laipsnį. Po to yra pasiryžus siekti magistro.

Vida Misiūnaitė Pasigalėk mūsų (monotipas)

Piešimu V. Misiūnaitė susidomėjo gan anksti, dar pradžios mokykloje, kur mokytoja dažnai pavesdavo jai dekoruoti mokyklos lentą įvairiais ornamentais. Aukštesniojo mokykloje piešdavo vinjetes mokinių laikrašteliams. Tokiu būdu šis pomėgis nuolat stiprėjo ir privedė prie apsisprendimo studijuoti meną.

Reikia džiaugtis naujai bręstančiu talentu ir linkėti, kad jis ateityje, baigus kietas studijas, išsiskleistų našiu kūrybingumu.

Pokalbyje užklausta apie modernųjį meną apilai, Vida Misiūnaitė atsakė, kad dabar amerikiečiuose esąs madoj vadina-masis "Pop art". Nors ta kryptis turi neblogų menininkų, bet ji yra, jos manymu, laikinas, pracinantis reiškinys. Abstraktusis menas jau pasiekęs savo ribą, ir ji galvojanči, kad bus pasukta vėl į realizmą, bet tas realizmas nebus toks, koks buvęs anksčiau, prieš modernųjų srovių pradžią. To realizmą grįžimo reiškiniumi ji jau mense žiūrinti. Ji paminėjo vieną amerikietį menininką Andrew Wyeth, kurs plačioms masėms nėra

Vida Misiūnaitė

žinomas, nėra jis populiarus, bet menininkų tarpe jis jau labai vertinamas ir turi jiems daug įtakos. Jo paveikslai esą visai realistiniai. Esą ir daugiau menininkų, atsiskiusių abstrakto. Tačiau jų realizmas esąs su tam tikro surrelizmo priemaisla.

Italai pagerbė savo patrone

Chicagos arkivyskupijos Italų katalikų federacijos 11 skyrių pagerbė savo patronę šv. Prancišką Cabrini, dalyvaudami mišiose lapkričio 22 d.

Vyskupas Aloysius J. Wycislo atnašavo mišias ir pasakė pamokslą.

Surinkti iš viso pasaulio kvapai

Paryžiuje pagaminti naujausi kvapai. Tam tikslui į madų sostinę sunėsti kvapai iš Bulgarijos rožių, rečiausių krumokšnių gėlių iš Laoso, tyroliečių samanų, florentiniečių irisų, laukinių siciliečių žemuogių, parinkty kalnuose, ir visados neapleidžiamo bei primaisomo prancūzų jazmino. Tų kvapų kūrėjas Orlane davė aristokratišką pavadinimą "Princesse d'Albert". Šiems retiems kvapams reikia pridėti lašelį azuolų samanų esencijos. Tačiau nuo jos paprastai palieka dėmė. Orlane chemikams teko paleisti 10 metų eksperimentuojant, norint surasti pakaitalą. Dabar minimieji kvapai yra auksinės spalvos ir netepa rūbų. Tačiau... žmogiškoji nosis negali išskirti tų kvapų keistos sudėties!

PAMĖGTASIS AŠTRUS PRIESKONIS

STEFANJA STASIENĖ, Cleveland, Ohio

Krienas, kai kurių dar vadinamas kartuo (cochlearia), yra kryžmažiedžių šeimos augalas. Valgomasis krienas (ar-moracia) auginamas daržuose ir ypatingos priežiūros nereikalauja. Kulinarijoj žinomas jau daugiau kaip 3000 metų. Graikai naudojo šį augalą 1000 metų prieš Kristų. Taip pat anglai jau daug anksčiau krienus naudojo, negu buvo supažindinti romėnų su daugeliu kitų prieskonių.

Šis augalas auga įvairiame klimate, tačiau šiaurės klimata krienai labiau mėgsta. Svarbiausias šio augalo pažymys, tai jo deginantis skonis. Nors krienai ir priskiriami prieskonių klasei, tačiau vietoje švelnaus ir kvapnaus aromato, jie išskiria aštrų, akį erzinantį, nosį žnybantį bei liežuvį deginantį eterį. Šios jų specifinės savybės yra pastovios ir, nežiūrint kaip juos paruoštum, su kuo nemašytum, vis vien žnybs liežuvį, pakutens gomurį. Ir nežiūrint to, jie vis vien visų mėgiami maistui pajvairinti bei apetitui sužadinti.

Krienų vartojimas kulinarijoj ir gydymui Senovėje jie buvo vartojami

ne tik kulinarijoj, bet ir kaip vaistai nuo įvairių ligų. Krienų skutenomus buvo gydoma nuo riumato, plaučių uždegimo. Šviežius sulčių lašai, sumaišyti su vandeniu, buvo geriami, gydant skorbutą, dusulį ir t. t.

Lietuvoje krienai buvo naudojami daugiausia anksti pavasarį. Krienų sultingus lašus šei mininkės daugiausia naudodavo sudant — raugiant agurkus, nes buvo manoma, jog agurkai išlieka kietesni ir patvaresni.

Maisto krautuvėse apstu įvairių firmų paruoštų krienų naudojimui.

Kai kurie jų negryni, bet maišyti su kitom daržovėm, būrokėliais ar ridikais. Žinoma, geriausi krienai pačių šeiminių pagaminti namuose.

Krienų paruošimas

Krienų šaknis keletai valandų pamerkti į šaltą vandenį. Paskui plonai nulupti, supiaustyti gabalėliais ir sutarkuoti. Tarkuoti geriausiai arčiau ventiliatoriaus ar atvirame ore. Sutarkuoti krienai turi savybę tuoj keisti spalvą — tamsėti. Spalvą palaiko rūgštis — ac-

tas. Vietoj acto galima vartoti ir citrinos rūgštį. Vienai vidutinei šakniai imti dviejų citrinų sultis, šiek tiek cukraus ir druskos pagal skonį. Išmaišius, sudėti į spalvotą stiklą ir, sandariai uždarius, laikyti šalta. Elegantiškiausi krienai yra vis dėlto baltos spalvos, ir nepatartina juos kitom daržovėm dažyti. Paruoštus krienus galima vartoti prie žuvų, mėsos, padažų ir t. t.

Šį kartą mėginkime krienus patiekti įdomesniu būdu.

Pildyti apelsinai krienų graimu

Imti: 2 ar 3 nedidelius apelsinus, pusiau perplauti, išimti apelsinų skilteles, atsargiai pa-

šalinti gysleles. Išimtas apelsinų skilteles išspausti ir gautą sunką sumaišyti su keturiais valg. šaukštais paruoštų krienų mase. Įpilti nedidelį stiklėlį balto vyno. Vieną pokelį nespalvotos želtinos išleisti mažame kiekyje šalto vandens ir supilti į krienų mišinį. Išmaišyti, pridėti 2 valg. šaukšt. majonezo, dar kartą išmaišyti ir pripildyti apelsino puses. Dar gražiau, jei tas mišinys, nepripildžius apelsinų, kiek šalta pastovėjęs, kai jau pradeda stingti, tuoj plakamas. Išplakus, pripildomi apelsinai. Papuošti smulkiais piaustytais svogūnų laiškais arba garbanuotom petruškų šakelėm. Tinka prie kumpio, dešrų.

MEDAUNINKAS — KALĖDŲ PYRAGAS

Kūčių sudėtingon vakarienen neretai yra įtraukiamas į meniu ir bičių medus, kaip simbolis meilės bei vienybės.

Šeiminiųkės savo kepinius stengiasi pagardinti medumi. Vienas iš kvapių medauninkų tegul ir dabar puošia švenčių stalą.

Imti: 2 puodukai bičių medaus, 1 puod. cukraus, 8 kiaušinių tryniai, 3 puodukai miltų, 1 arbat. šk. kepimo miltelių, mažiau, kaip 1/2 arbat. šk. geriamosios sodos, 1 arb. šk. cinamono, 1 arb. šk. kakavos, 1/2 arb. šk. gvazdikėlių, 1 puoduką juodos kavos (stiprios).

Medų ir cukrų gerai išsukti, sudėti po 1 trynį (vis sukant). Visas sausas dalis sumaišyti, persijoti ir, palengva maišant, supilti į medaus mišinį. Dabar supilti kavą, vėl išmaišyti 8 baltimus išplakti ir palengva visą masę atsargiai su baltimv putomis išmaišyti. Supilti į popierinį išklotą ir sviestu pateptą formą. Kepiti prie 350° temperatūros iki 60 minučių.

Iškepęs, tuoj patepti cukraus pudros glajumi.

Glajus: 1/2 puoduko cukraus pudros, 1 valg. šk. vandens ir 3 lašai mėtų ekstrakto.